

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 14 JUNI 1916

No. 24

INHOUD

	Biz.
HANDELPOLITIEKE TOENADERING TUSSEN DUITSCHLAND	
EN OOSTENRIJK-HONGARIJE	357
De financiële toestand in Rusland	359
Effectenspeculatie in Duitschland	360
Spoorwegontvangsten over 1915	360
INGEZONDEN STUKKEN:	
De liquiditeit der spaarbank	361
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	361
MAANDCIJFERS:	
Spaarbankcijfers	362
Engelsche handelsstatistiek	362
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	362—371
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

13 JUNI 1916.

De geldmarkt, hoewel nog steeds ruim, is in den laatsten tijd veel gevoeliger dan in het begin van dit jaar. De toen heerschende overstelpende ruimte is goeddeels verdwenen en er doen zich herhaaldelijk gevallen van plotselinge rijzing voor, zonder dat bepaalde oorzaken voor de hand liggen. Zoo ook in de afgelopen week. De noteering van particulier disconto steeg van 2½ pCt. tot 2% à 2½ pCt., sloot echter weder flauwer en liep terug naar het punt van aanvang, 2½ pCt. De prolongatierente was de eerste twee dagen 2 pCt. daarna 2½ pCt.

Een zelfde verschijnsel doet zich voor in de Vereenigde Staten. Ook daar is „call money”, de barometer van de geldmarkt, beduidend vaster en de surplus-reserve van de National Banks is zelfs zeer aanzienlijk geslonken. De verwachting is herhaaldelijk uitgesproken, dat, na den vrede, ook in de neutrale landen een stijging der geldkoersen niet kan uitblijven. De groote credietbehoefte der oorlogvoerenden beginnen blijkbaar reeds nu, voordat er zelfs nog uitzicht op vrede is, invloed uit te oefenen.

Het vertrouwen, dat de Nederlandsch-Indische leening goed zou slagen, is niet teleurgesteld. Er is ingeschreven voor een totaal bedrag van f 145.599.500,—, van welk bedrag aan preferente inschrijvingen voor f 115.163.400. In Indië, waar voor f 20.459.400 preferent is ingeschreven, kunnen deze inschrijvingen dus vol worden toegewezen en zullen zelfs niet-preferente inschrijvers iets krijgen. Hier in Holland echter zullen preferente inschrijvers beduidend minder ontvangen dan zij hebben ingeschreven en blijft er voor gewone inschrijvers niets over.

* * *

Voor den aanvoer en distributie van voedergranen (voorloopig met uitsluiting van maïs) en lijnkoeken is door de Regeering en de betrokken handelaars in principe besloten tot een regeling, waarbij deze, zij het ook in gewijzigden vorm, hun bedrijf zullen kunnen voortzetten. Aan den handel zullen de inkoop in het uitvoerland voor rekening der Regeering, en de verkoop aan de Nederlandsche verbruikers worden opgedragen.

HANDELPOLITIEKE TOENADERING TUSSEN DUITSCHLAND EN OOSTENRIJK-HONGARIJE.

De reeds voor den oorlog bestaande stroomingen tot nauwer handelspolitiek verband tusschen Duitschland en Oostenrijk zagen zich, gelijk in het nummer van 8 Maart werd uiteengezet, door artikel 11 van het Frankfurter vredesverdrag den weg naar praktische verwezenlijking versperd. De huidige oorlog deed het verdrag vervallen en bracht daarmee het vraagstuk uit het domein der bespiegeling in dat der werkelijkheid over.

Het militair verbond, het bewustzijn samen voor een gemeenschappelijk doel de wapens te hebben opgenomen, gaf de beweging nieuw voedsel, vooral in de dagen toen de geesten hun nieuwe rust niet gevonden hadden en het eerste enthousiasme de bezwaren licht deed tellen. Meer dan enkel handelspolitieke toenadering wenschte men. In een kort geschrift, dat in die dagen sterk de aandacht trok, gaf de oude Berlijnsche hoogleeraar en rijksdagafgevaardigde Franz von Liszt aan deze gedachten uiting: Wat in Europa in de eerste plaats geschieden moet is orde brengen in wanorde, aaneengesloten kracht, waar thans verdeelde zwakte bestaat. „Mit klarster Deutlichkeit ergibt sich die Notwendigkeit eines mitteleuropäischen Staatenverbandes, der unter günstigen Verhältnissen zu einem kontinentaleuropäischen Staatenverband sich auswachsen könnte.” Duitschland en Oostenrijk-Hongarije in de eerste plaats, niet als einddoel evenwel, doch als „Kristallisationspunkt für die Organisation der übrigen mitteleuropäischen Staaten.” Een organisatie naar het voorbeeld der Vereenigde Staten

van Noord-Amerika met het Duitsche rijk als centrum, als „Primus inter pares, nicht in den Rechten, die es für sich beansprucht, sondern in den Pflichten, die es für die anderen übernimmt.“

Sedert de dagen, dat deze woorden geschreven werden, is, voorzoover zulks in deze tijden mogelijk is, het evenwicht, een nieuw evenwicht, in het denken weergekeerd. Het denkbeeld door von Liszt onder woorden gebracht, is niet verdwenen — dit blijkt wel uit het enkele maanden geleden verschenen merkwaardige geschrift van Naumann, Mitteleuropa, en uit de besprekingen, waartoe dit geschrift aanleiding gegeven heeft — wel daarentegen is het losgemaakt van het vraagstuk Duitsland-Oostenrijk, dat sindsdien, tot reële proporties teruggebracht, als een der groote vraagstukken van practische politiek, die in deze tijden op den voorgrond zijn gekomen, in het middelpunt der belangstelling is gebleven.

Van den plicht nader in te gaan op de talrijke en ten deele belangrijke geschriften, die daarna aan het vraagstuk zijn gewijd, gevoelen wij ons ontslagen. Een der eersten, die door het vraagstuk aan zijne historische ontwikkeling aan te knopen, er toe bijdroeg de discussie binnen de oude grenzen terug te brengen, is de Weenske hoogleeraar von Philippovich geweest, wiens brochure in dezelfde serie verscheen, waarin het geschrift van von Liszt opgenomen was. Een voorloopig einde vond de reeks van geschriften in het begin van dit jaar door het verschijnen van de twee deelen van tezamen 850 bladzijden, die de Verein für Sozialpolitik aan het vraagstuk wijdde en waarin dit door een twintigtal bevoegden van verschillende zijden werd gezien.

In deze geschriften en in de openbare besprekingen, waaraan het vraagstuk in beide landen werd onderworpen, teekenden zich al spoedig enkele voorname stroomingen af, dezelfde trouwens, die zich reeds vroeger lieten vaststellen.

In de onderlinge verhouding gevoelt Oostenrijk, Hongarije zich vooral industriëel de zwakkere. Het mag zijn, dat een enkele Oostenrijksche grootindustrie, met name de ijzerindustrie, zich naar het oordeel van Philippovich volkomen opgewassen mag gevoelen tegen de Duitsche, dat voorts in enkele fijnere en luxe-industrieën Oostenrijk toonaangevend is en dat ten slotte de nog jeugdige Hongaarsche industrie in verschillende richtingen bewijzen geeft van krachten en gezondheid wasdom, dit alles verhindert niet, dat Duitsland industriëel verre de meerdere is.

De ontwikkeling der in- en uitvoercijfers wijst zulks duidelijk uit:

	Invoer in Oostenrijk-H. uit Deutschland.	Invoer in Duitsland uit Oostenrijk-H.
	In miljoenen Mark.	
1892	376,6	575,4
1902	533,1	719,5
1906	649,3	809,8
1910	821,6	759,2
1913	1104,8	827,3

Intusschen moet men uit deze, onzen lezers reeds bekende cijfers voor Oostenrijk-Hongarije, niet al te pessimistische gevolgtrekkingen maken. Twintig jaar geleden toch voerde het land een belangrijk deel zijner landbouwproducten naar den vreemde, thans verbruikt het de groote meerderheid zelf. Binnen deze cijfers heeft dus eene verschuiving plaats gevonden, waarbij nijverheidsproducten de plaats van landbouwvoortbrengselen hebben ingenomen — op zich zelf een volstrekt gunstig verschijnsel. Bovendien, al vertoont de handelsbalans met Duitsland sterk neiging naar den passieven kant, het omgekeerde is veeleer met de Balkanlanden het geval. In toenemende mate gaat de Oostenrijksche industrie zich toeleggen op den export naar deze landen, tegenover wie zij zich op hare beurt verhoudt als de Duitsche industrie tegenover haar.

Het standpunt der Oostenrijksch-Hongaarsche in-

dustrie is hiermede verklaard. Waarom den overmachtigen Duitschen concurrent den toegang tot het eigen afzetgebied vergemakkelijken, hem toelaten tot mededinging in den Balkan-export? Komt niet reeds thans, om enkele voorbeelden te noemen, 92 pCt. van den invoer van electrische producten, 65—75 pCt. van den invoer van producten der ijzer-, machine-, leder- en papierindustrie, 60 pCt. der ingevoerde chemische producten uit Duitsland?

Intusschen: „Die ganze Zollfrage spielt heute überhaupt nicht mehr die Rolle wie vor einem Menschenalter; in der Reihe der Produktionsbedingungen ist der Zoll nur ein Moment neben anderen, die zusammen schliesslich den Ausschlag geben.“ Van deze waarheid, die de Leipziger hoogleeraar Eulenburg in zijn gedocumenteerd betoog in den bundel van den Verein für Sozialpolitik naar voren brengt en die een ontwikkeling van het economisch leven aanwijst, waaraan men hier te lande tot dusver misschien te weinig aandacht heeft geschonken, blijkt men van Oostenrijksch-Hongaarsche industriële zijde doordrongen te zijn. Wat zal de algemeene economische politiek van beide landen zijn, wat met name de toekomstige verkeerspolitiek te water en te land? En vooral, welke nieuwe kartelverhoudingen zullen ontstaan? Reeds nu bestaan, niettegenstaande de tolgrens, een aantal kartelovereenkomsten; mocht het mogelijk blijken voor een reeks van industrieën tot een aanneembare productieverhouding of verdeling van afzetgebied te geraken, dan zou dit feitelijk het geheele tol-vraagstuk op den achtergrond brengen.

Laat zich dus op al deze gronden de gereserveerde houding van den Oostenrijkschen industriëel begrijpen, voor de hand zou liggen, omgekeerd uit dezelfde overwegingen bij de Duitsche industrie een krachtige beweging ten gunste van een handelspolitiek verband en de daaruit voortvloeiende verruiming van het tolvrije afzetgebied aan te treffen. Toch is dit niet het geval. Oostenrijk-Hongarije heeft uit een handelsoogpunt voor Duitsland lang niet die betekenis als omgekeerd. Oostenrijk ontvangt 40 pCt. zijner ingevoerde goederen uit Duitsland en verzendt omgekeerd eveneens 40 pCt. van zijn uitvoer naar dit rijk. Voor Duitsland daarentegen belooft de uitvoer naar Oostenrijk-Hongarije slechts 10,9 pCt. van zijn totaal-uitvoer, de invoer uit de Donau-monarchie slechts 7,7 pCt. van den totaal-invoer. Als afzetgebied staat Oostenrijk-Hongarije voor Duitsland op de vierde plaats. Engeland met 14,2 pCt., de Vereenigde Staten met 15,9 pCt. en Rusland met 13,2 pCt. gaan voor.

Onder deze omstandigheden laat het zich begrijpen, dat ernstig de vraag wordt gesteld, of het wel zou zijn in het belang der Duitsche export-industrie, indien een nauw verband met Oostenrijk zijn belemmerenden invloed ging uitoefenen op de „handelspolitische Neuregelung“, die na den oorlog komen moet. Dat deze toch reeds moeilijk zal zijn, wordt beseft. Men kan natuurlijk hierin, gelijk Schumacher in zijn belangrijke bijdrage tot den bundel van den Verein für Sozialpolitik voorstelt, aanleiding vinden zich van Duitsche zijde schrap te zetten en over te gaan tot daden van tegenweer, tot een voortgezet bewust streven naar economische zelfstandigheid. Wil men dit evenwel niet — en gelukkig mag worden geconstateerd, dat een toenemend aantal aldus blijkt te gaan denken — dan zou het een ernstige tactische fout kunnen zijn, indien men, door zich tevoren aan Oostenrijk te binden, de mogelijkheid van latere onderhandelingen op den grondslag van meestbegünstiging afsneed.

Hier komt bij, dat, gelijk Schumacher trouwens zelf opmerkt, de handelspolitieke positie van Duitsland in toenemende mate dezelfde zwakke plekken gaat vertoonen, welke de positie van al die landen kenmerken, die een tekort aan voedingsmiddelen en onontbeerlijke grondstoffen met fabriekmatige produc-

ten moeten betalen. „Seine Ausfuhr ist an sich an-greifbarer als seine Einfuhr und bedarf daher aller künstlichen Schutzmittel, die zu erlangen sind." Dit verklaart, waarom agrarische landen zich om hun uitvoer veel minder bezorgd plegen te maken dan industrielanden. Bij dezen staat het verkrijgen en behouden van afzetgebied in den vreemde in concurrentie met anderen op den voorgrond, genen weten, dat elders tekort aan landbouwproducten bestaat, waarheen hun overschot vanzelf den weg vindt.

Voor Duitschland en voor de Deutsche industrie in de eerste plaats is het probleem van een nauwer verband met Oostenrijk-Hongarije dus geen probleem op zich zelf. Het hangt met de gansche politieke en handelspolitieke constellatie na den oorlog ten nauwste samen, met de resultaten op militair gebied zoo goed als met het standpunt, dat door de entente-landen na den oorlog zal worden ingenomen.

Een enkel woord moeten wij voorts nog wijden aan het standpunt, dat in beide landen van agrarische zijde tegenover de plannen tot nauwer economische aaneensluiting wordt ingenomen.

De verhouding is hier grotendeels omgekeerd. Van Oostenrijksch-Hongaarsche zijde worden de voordeelen van eene vergrooting der tolvrije markt ingezien, van Deutsche zijde deze gevreesd. Terwijl in Duitschland toch, ook al is Oostenrijk-Hongarije lang niet meer in die mate exporteur van agrarische producten als voorheen, niettemin zekere verlaging van het prijsniveau te verwachten zou zijn, zou omgekeerd aan den Oostenrijkschen en nog meer aan den Hongaarschen landbouw een sterke prikkel tot verbetering der productiewijze gegeven worden. Hieruit zou weder grooter productie voortvloeien met hare mogelijke gevolgen van verderen prijsdruk en verzwakking van de positie van den Deutschen landbouw. De Deutsche consument zou hierdoor weliswaar gebaat zijn, doch diens positie is, naar men weet, tegenover de agrarische belangen nimmer zeer krachtig geweest en is zulks vooral thans niet, nu de strategische betekenis van een krachtigen Deutschen landbouw dermate in het oog springt.

Dat inderdaad de Oostenrijksche en de Hongaarsche productiewijzen, vergeleken met de Deutsche, voor belangrijke verbetering vatbaar zijn, blijkt wel uit de volgende cijfers, die de gemiddelde opbrengst weergeven per hectare in de jaren 1911—1913 in centen van 100 K.G.:

	Duitschland.	Oostenrijk.	Hongarije.
Tarwe	22,3	13,9	13,4
Rogge	18,4	13,8	11,9
Gerst	21,3	15,6	14,3
Haver	19,7	13,1	11,5
Aardappelen ..	137,4	94,2	78,9

Vraagt men ten slotte, tot welke algemeene resultaten deze verschillende stroomingen leiden, aangevuld als zij bovendien worden door motieven als vrees voor overheersching van den Deutschen invloed in Oostenrijk-Hongarije, ongenegenheid afstand te doen van het zelfstandige beslissingsrecht op handelspolitiek gebied, zorg voor de belangen der schatkist en dergelijke, dan kan in de eerste plaats geconstateerd worden, dat de gedachte aan een dadelijk ingaand volledig tolvverbond vrijwel op den achtergrond is gekomen.

Ook de, door den „Mitteleuropäischen Wirtschaftsverein" weder met kracht gepropageerde gedachte van een geleidelijken afbouw der bestaande rechten met als einddoel een tolvverbond na verloop van enkele tientallen van jaren, schijnt — het bleek dezer dagen weder op de te München gehouden bijeenkomst van den „Deutsch-Oesterreich-Ungarischen Wirtschaftsverband" allerminst onverdeeld instemming te vinden.

Wat dan wel? Het antwoord, dat in den laatsten tijd steeds meer naar voren komt, vindt men in een reeks belangrijke brieven in de afgelopen weken in de Frankf. Zeitung opgenomen, ten slotte aldus geformuleerd: „Deutschland braucht auch nach dem

Kriege die Welt. Wir können mit Oesterreich-Ungarn handelspolitisch alles das, aber auch nur das vereinbaren, was uns die Meistbegünstigung in den handelspolitischen Abmachungen mit Dritten (vorausgesetzt, dass wir sie sonst durchsetzen können) nicht zerstört." Ook dan blijft nog heel wat over. Duitschland en Oostenrijk kunnen zooveel mogelijk naar gemeenschappelijke beginselen met derden onderhandelen, door doelmatige omschrijving van tariefposten is ook binnen de grens der meestbegünstiging veel te bereiken en vooral buiten het gebied der eigenlijke handelspolitiek is nog een massa te doen. De aandacht wordt hierbij vooral op het verkeerswezen gevestigd, waarbij de plannen voor een midden-europeesch kanalenet, dat Donau, Rijn, Elbe en Oder voor het grootverkeer met elkander in verbinding zou brengen, weder op den voorgrond treden.

Moeten wij, neutralen, ons over deze stroomingen, waarvan men den indruk krijgt, dat zij zoowel in Duitschland als in Oostenrijk-Hongarije veld winnen, verheugen? Zonder twijfel, zouden wij meenen. Vast toch staat, dat, hoe minder wrijffpunten ook op economisch gebied uit den oorlog voortvloeien, des te grooter de kans zal zijn op een spoedig herstel der normale verhoudingen zonder dat tegelijk de kiem voor nieuwe versterking wordt gelegd.

Bruins

DE FINANCIËELE TOESTAND IN RUSLAND.

Bij de begrotingsdebatten, welke voor korten tijd in het Russische parlement hebben plaats gehad, heeft de Minister van Financiën, Bark, belangrijke mededeelingen gedaan met betrekking tot den financiëleen toestand van het land. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Rusland's oorlogsuitgaven voor het tijdvak van den aanvang van den oorlog tot Maart 1916 bedragen niet minder dan Rb. 12,3 milliard, welk bedrag aan het einde van dit jaar met Rb. 10 à 12 milliard zal zijn toegenomen. Op 1 Januari 1917 zal de Russische staats-schuld derhalve met niet minder dan Rb. 25 milliard zijn vermeerderd, hetgeen een toename der jaarlijksche schuldenlast van het Rijk van meer dan een milliard roebel uitmaakt. Aan deze bedragen zijn nog die toe te voegen, welke moeten worden opgebracht met het oog op ondersteuning in verband met den oorlog, schadeloosstellingen, herstel van verwoeste streken enz., waardoor op een vermeerdering der jaarlijksche uitgaven met circa Rb. 2 milliard moet worden gerekend.

Met betrekking tot de vraag, langs welken weg de middelen tot dekking der enorme oorlogsuitgaven moeten worden gevonden, meent de Minister dat er vooral een beroep moet worden gedaan op de nationale geldmarkt. Tot dusver leende Rusland op eigen markt circa Rb. 5 milliard, ongerekend de laatste leening, welke Rb. 2 milliard bedroeg. Dat een nieuw beroep op de nationale geldmarkt niet zonder succes zoude zijn, daarvoor staan de cijfers betreffende de deposito's bij de onderscheidene credietinstellingen borg, welke van Juli 1914 tot Juli 1915 met ruim Rb. 1,5 milliard toenamen.

Wat de verhouding der oorlogsuitgaven tot den nationalen rijkdom en het nationale inkomen betreft, maakt Rusland, naar de meening van den Minister van Financiën, niet het slechtste figuur. De oorlogsuitgaven van Rusland bedragen in verhouding tot zijn nationalen rijkdom 14,1 pCt., welke bedragen, volgens opgaven van The Economist voor Frankrijk 14,7, voor Duitschland 15,9, voor Oostenrijk-Hongarije 15,4, voor Engeland 8,8 pCt. bedragen. De verhouding tusschen oorlogskosten en het jaarlijksche nationale inkomen bedraagt voor Rusland 113 pCt., voor Frankrijk 128 pCt., voor Duitschland 121 pCt., voor Oostenrijk-Hongarije 121 pCt. en voor Engeland 71 pCt. De percentsgewijze verhouding tusschen jaarlijksche besparingen en de oorlogsuitgaven der genoemde lan-

den bedraagt resp. 678, 766, 727, 717 en 424 pOt. Dat deze cijfers voor Engeland zoo laag zijn zal met het oog op den buitengewonen rijkdom van dat land geen verwondering baren; na Engeland vertoont Rusland de gunstigste cijfers.

In een lijvig rapport heeft de Minister eenige financiële hervormingsplannen ontvouwd, die de noodige middelen zullen moeten verschaffen. De Minister stelt zich voor, dat door deze wijzigingen de directe belastingen reeds met Rb. 274 miljoen zullen vermeerderen, waardoor deze totaal Rb. 620 miljoen zullen bedragen. De wijzigingen ter zake van de directe belastingen bevatten o.a. een progressieve inkomstenbelasting, waarvan de verwachte opbrengst Rb. 75 à 75 miljoen bedraagt. Belangrijk zijn ook de wijzigingen in de rechten van overgang ingeval van schenking of successie. Te dien einde heeft de regering de onroerende goederen in stad en land opnieuw doen taxeerden, opdat aan de nieuwe belastingen ook een nieuwe schatting ten grondslag ligt. De successierechten zullen progressief zijn in stede van proportioneel, terwijl de graad der progressie eenzijdig afhankelijk zal zijn van den graad van verwantschap tusschen den erfstellende en den rechtverkrijgende, anderzijds van het bedrag der verkrijging.

Vervolgens zullen naar het hervormingsplan van Minister Bark de landelijke eigendommen, wat de belasting daarop betreft, worden gelijkgesteld met de stedelijke, die thans met 8 pOt. hunner netto opbrengst worden getroffen.

Ook zullen de kapitalen, belegd in industriële of handelsondernemingen of à deposito geplaatst, onderworpen zijn aan een belasting van 5 pOt. Van een gelijke belasting op die kapitalen, welke op hypotheek zijn geplaatst, wordt reeds Rb. 8 miljoen verwacht.

Van een reorganisatie der belasting op de winsten der industriële en handelsondernemingen verwacht de Minister Rb. 66 miljoen, terwijl de heffing van degenen, die van krijgsdienst zijn vrijgesteld, Rb. 8 à 10 miljoen oplevert, hoewel deze heffing uiteraard een tijdelijk karakter draagt.

De vermeerdering der indirecte belastingen, die naar schatting ruim Rb. 360 miljoen zal bedragen, is voornamelijk te danken aan een verhoging van 14 pOt. op de accijnzen en van 25 pOt. op de invoerrechten, voor zoover deze fiscaal zijn. Belastingen op artikelen van meerdere of mindere waarde, zooals op tabak, op het gebruik van elektrische kracht, enz., staan voorts op het programma.

Bestrijding heeft vooral uitgelokt een voorgestelde belasting van 10 pOt. op gewezen stoffen, van welke heffing een opbrengst van Rb. 150 miljoen wordt verwacht. Men vrees n.l., dat deze belasting in het bijzonder de lagere klassen der bevolking zeer zal drukken, hoewel de landelijke huisindustrie, die toch reeds tegen de groote nijverheid zwaren strijd moet voeren, van deze belasting is vrijgesteld.

De vermeerdering der accijnzen, die gelijk gezegd 14 pOt. zal bedragen, zal naar de minister erkent, de kosten van levensonderhoud der minder bemiddelden vooral drukken, hoewel niet uit het oog mag worden verloren, dat de door de Regeering genomen maatregelen betreffende vermindering van het alcoholverbruik, die ten slotte toch de arbeidersklasse ten goede komen, voor den fiscus een inkomstenvermindering van Rb. 600 miljoen beduidt.

EFFECTENSPECULATIE IN DUITSCHLAND.

De Duitse pers wijdt dezer dagen een groot deel harer kolommen aan de maatregelen welke van hooger hand beraamd worden om een einde te maken aan een al te welig tierende effectenspeculatie. Of hierbij de te voeren politiek inderdaad tegen de speculatie zelf gericht is, of dat zij veeleer haar grond vindt in de vrees, dat het beschikbare kapitaal meer voor individueel winstbejag dan voor het zoo hoog noodige

staatscrediet wordt gebruikt, mag in het midden worden gelaten. Het schijnt intusschen vast te staan, dat de beurshandel het beeld eener ongekende levendigheid vertoont. De oorlogswinsten, door meer dan één industrie genoten, hebben vele koersen pijlsnel omhoog gevoerd en de overtuiging, dat ook na den oorlog voor menige industrie een tijdperk van bloei te wachten is, heeft tot de speculatiezucht het hare bijgedragen. Hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat een geheel nieuwe categorie van speculanten geboren is, de nouveaux riches, in wier aard het ligt, koortsachtiger nog dan de anderen aan het speculatiebedrijf deel te nemen. En anderzijds komt ook een belangrijk deel der bestaande speculatiezucht voor rekening van de papiergeldinflatie.

Tegenover dit alles schijnt men een tweetal maatregelen te beramen: een volledige belemmering van den handel en een belangrijke verhoging van de omzetbelasting, naar men zegt van $\frac{3}{10}$ % tot niet minder dan een percent. Hoe ingrijpend deze laatste maatregel al zou zijn — men herinnere zich, met hoeveel moeite de invoering van het tegenwoordige zegel is gegaard gegaan — het blijft voorshands de vraag of zelfs bij een zoo hooge belasting de echte speculant, wien groote winstcijfers voor oogen staan, zich door een heffing van 1 pOt. zou laten afschrikken. Intusschen, ook al valt van de daadwerkelijke resultaten eener belastingverhoging weinig te hopen, in vakkringen ziet men in Duitschland een dergelijken maatregel niet zonder vrees tegemoet. Naar de Frankf. Ztg. meldt, schijnt het de pers en de onderscheidene organisaties reeds gelukt te zijn, de beurs voor een proefneming, welke men haar heeft toegeacht, te behoeden. Ten einde, met behoud van een vrijen effectenhandel, excessen te vermijden, schijnt men naar een andere politiek uit te zien, welke daarop neerkomt, dat het de betrokken banken en bankiers als plicht wordt gesteld, het verschaffen van crediet met speculatieve oogmerken te weigeren.

SPOORWEGONTVANGSTEN OVER 1915.

In welke mate de spoorwegondernemingen in sommige neutrale-Europeesche rijken van den oorlogstoestand profiteeren blijkt uit de gegevens voor Zweden over 1915. De ontvangsten van de Staats- en particuliere spoorwegen in Zweden bedroegen over 1915 21.7.795.000 Kr., het dubbele der ontvangsten over 1905. Met 1914 vergeleken is er een stijging van 22,1 pOt.

Het meerendeel daarvan komt op rekening van het goederenvervoer; de toename van de opbrengst van het personenvervoer bedroeg 5,6 pOt. bij de Staats- en 6,8 pOt. bij de particuliere spoorwegen, een vermeerdering, die normaal is. Daarentegen waren de percentages betreffende de vermeerdering van de opbrengst van het goederenvervoer resp. 38,3 en 30,3 pOt. Op te merken is daarbij, dat het Zweedsche Staatsspoorwegnet de groote transitolijnen voor den internationalen handel omvat, die voor den door- en uitvoer naar de landen der centrale mogendheden een sterk verkeer tot zich trokken.

Een tegenhanger van Zweden is Zwitserland, dat door zijn ligging tusschen de oorlogvoerend landen en door het verlies van het toeristenverkeer in ongunstige condities is gekomen. Het meest zijn daar de bergspoorwegen met luxe-verkeer door den oorlog getroffen, verschillende daarvan werken met verlies en sommige zijn zelfs niet in staat om de obligaties af te lossen. De achteruitgang bij de bondsspoorwegen is trouwens eveneens aanzienlijk.

De Zwitsersche cijfers van de ontvangsten uit het personenverkeer waren voor 1913: frs. 84.589.000; 1914: frs. 72.134.000 en 1915: frs. 56.085.000; voor het goederenverkeer: 1913: frs. 119.200.000; 1914: frs. 103.034.000; 1915: frs. 110.603.000. In de maand Februari 1916 was het exploitatiesaldo frs. 847.458 lager dan in Februari 1915.

INGEZONDEN STUKKEN. DE LIQUIDITEIT DER SPAARBANK.

Geachte Redactie,

Deze oorlog vernielt heel wat stellingen, die men vóórdien stevig bevestigd waande, o.a. deze:

1°. de spaarbank moet nog meer voor liquiditeit zorgen dan een crediet- en depositobank;

2°. de spaarbank moet met het oog op hare liquiditeit rekening houden met de mogelijke noodzakelijkheid hare beleggingen te realiseeren;

3°. de spaarbank mag met het oog op het voorgaande op hare balans de effecten tot hoogstens de beurswaarde opbrengen.

Het jongste nummer van uw blad vermeldt dit drietal stellingen als stonden ze nog overeind en waren ze onbeschadigd.

Onmiddellijke weerlegging schijnt mij daarom urgent. Voorop ga, dat de Nederlandsche spaarbank een geheel ander wezen is dan de Oostenrijksche spaarbank en toch worden die beide in het artikel in één adem genoemd. Bij ons is de bijzondere spaarbank gebleven wat zij van den aanvang af was: een bank alleen voor het sparen, speciaal van de zeer smalle gemeente: het geld wordt er daar gebracht om het er zeer lang te laten.

De spaarbankmensen weten dat alle.

De buitenstaanders kunnen dat zien hieruit:

1°. dat de rente jaren achtereen dezelfde blijft;

2°. dat het aantal der spaarders in verhouding tot het totaal van inlagen zóó groot is, dat het tegoeed per hoofd niet meer dan enkele honderden guldens draagt.

Kom daar eens om bij de particuliere crediet- en depositobanken; hun rente schommelt steeds, hun depositoklanten werken met duizenden.

Volgt uit deze twee gegevens niet, dat onze spaarbanken minder liquide behoeven te zijn; wel liquide natuurlijk, maar minder?

De dagelijksche kasbeweging bij de Nederlandsche bijzondere spaarbank is miniem, ik schat die in totaal en in doorsnêe op niet meer dan 1 pCt. van de totale inlagen en nogmaals, kom daar eens om bij de depositorekeningen der crediet- en deposito-banken!

Dus mag ik wel veilig concludeeren: met het oog op gewone tijden mag de liquiditeit onzer spaarbanken geringer zijn dan die der crediet- en depositobanken.

Maar met het oog op een run? Met het oog op oorlogstijd? De ervaring van vele jaren heeft geleerd, dat bij runs uit de spaarbanken nooit meer wordt teruggehaald dan ongeveer $\frac{1}{3}$ van het totaal ingelegde bedrag; ook voor dezen vreeselijken oorlog hebben de bekende Augustusdagen van 1914 dit bevestigd!

En onderzoek nu eens, welk percentage in die dagen is afgehaald van de depositorekeningen der deposito- en credietbanken!

Conclusie: Ook in buitengewone tijden behoeven onze spaarbanken niet liquider te zijn dan een goed beheerde crediet- en depositobank.

En nu die tweede stelling; dat verband tusschen hun liquiditeit en de mogelijke realiseering van hun effectenbezit.

Wel, dat verband is zeer gering. Om deze eenvoudige reden: bij overmatige opvragingen gaat een spaarbank haar effecten niet verkoopen, maar ze beleenen. Verkoop — indien al mogelijk op een markt, óf zeer zenuwachtig, óf en dérouté — zoude bijna steeds een ongemotiveerde koersdaling veroorzaken om straks bij terugkoop een even ongemotiveerde rijzing tengevolge te hebben; ongemotiveerd voorzover het de soliditeit van het effect betreft.

Want het effectenbezit onzer spaarbanken bestaat uit solide, dus bij eenigszins grotere bedragen — en daar gaat het hier om — moeilijk realiseerbare, immers niet-speculatieve fondsen. Men sla de jaarverslagen onzer spaarbanken, in het bijzonder die der laatste jaren, maar eens na en zal dan zien, dat ze

bijna niets verkochten, maar millioenen beleenden.

Nee, de as, waarom de liquiditeit onzer spaarbanken draait, is de centrale circulatiebank, de Nederlandsche Bank.

En nu nog de beursnotering, de fameuze beursnotering van 31 December! Uit het bovenstaande blijkt toch wel genoegzaam, dat die met de vraag der liquiditeit niets heeft te maken.

De Nederlandsche bijzondere spaarbank is volkomen liquide, indien zij voldoende kasmiddelen bezit voor de dagelijksche — hoogst bescheiden — kasbeweging en voldoende bij de Nederlandsche Bank beleenbare waarden om eventueel (laat ik het ongehoord ruim nemen) 50 pCt. van het inleggerskapitaal er onmiddellijk op te kunnen opnemen.

De eischen van soliditeit werden natuurlijk in het bovenstaande niet besproken, ze zijn andere, maar ook hier heeft de oorlog opvoedend gewerkt en heel wat omvergehaald van vroegere meeningen.

T.

De geachte inzender vergelijkt hier de liquiditeit der spaarbank met die van de activa, welke dienen tot dekking uitsluitend van de depositorekening der crediet- en depositobank. Beschouwt men echter niet slechts de deposito's, doch daarnaast ook de andere verplichtingen en houdt men daarbij rekening met het feit, dat vele crediteuren der crediet- en depositobank ook nog in andere relatie tot deze staan, hetgeen het gevaar van plotselinge opeisching der creditsaldi niet weinig doet verminderen, dan wordt de vergelijking eenigszins anders dan de inzender haar stelt. De inleggers der spaarbanken hebben geen enkele andere relatie met de bank dan die van deposant: hun tegoeed moet dus als geheel opvorderbaar beschouwd worden.

Dat de spaarbanken haar effecten niet verkoopen, doch beleenen, laat het betoog in het vorig nummer onaangetast. De Nederlandsche Bank geeft geen grooter voorschot dan 70 à 80 pCt. van de beurswaarde der effecten, zoodat de spaarbank, met het oog op haar liquiditeit, die effecten ook niet hooger dan die beurswaarde mag aannemen. En tegenover het deel van het inleggerskapitaal, dat blijkens ervaring niet wordt opgevraagd, staat behalve de hypothecaire en andere minder liquide belegging ook de verplichting om bij beleening van fondsen surplus te verschaffen.

Polak

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Verboden is de uitvoer van *rotting*; dit besluit is een uitbreiding van een reeds bestaand uitvoerverbod, dat alleen bindrotting omvatte.

Uitvoer van vee en vleesch. De gelegenheid tot den uitvoer van fokstieren, melkgeveende en drachtige koeien is opgeheven.

Aanvoer van grondstoffen. In verband met den gebrekkigen aanvoer van verschillende voor onze industrie zoo noodige grondstoffen, heeft de regering een regeling getroffen met de Holland-Amerika-lijn, waardoor geregelde aanvoer verzekerd wordt van katoen voor Twente en verschillende vetten en oliën. De Holland-Amerika-lijn zou o.a. op zich genomen hebben per maand 2000 ton katoen voor Twente, 1000 ton smeerolie, 200 ton eetbare vetten, 1000 ton margarine-grondstoffen en 1200 ton katoen-olie aan te voeren.

Aardappelen. In verband met loopende geruchten omtrent het opkopen van vroege aardappelen voor buitenlandsche rekening en als gevolg daarvan het opdrijven der prijzen, wordt medegedeeld, dat de uitvoer van dit artikel thans geheel verboden is en slechts op een zoodanig tijdstip en onder zoodanige omstandigheden zal worden toegestaan, dat de vroege aardappelen steeds tegen normale prijzen voor het binnenland beschikbaar zijn.

Maïsdistributie. Evenals over de vorige maand, is ook over de maand Juni aan aanvragers, wier aanvraag geldig is verklaard, 25 % toegewezen van de verlangde hoeveelheid regeeringsmaï.

Distributie van gerst, haver en lijnkoeken. Tusschen de regeering en de handelaars in voedergranen is ten aanzien van de distributie van gerst, haver en lijnkoeken een regeling getroffen, waarbij de importeurs en de andere handelaars zooveel mogelijk in dezelfde positie zijn gelaten als in normale omstandigheden. De consumenten zullen zich dus hebben te richten tot diegenen, van wie zij voorheen deze artikelen betrokken.

MAANDCIJFERS.

SPAARBANKCIJFERS.

Overzicht van inleg en terugbetaling bij 48 particuliere spaarbanken (aangesloten bij den Nederlandschen Spaarbankbond) gedurende Mei 1916.

Sparbanken met een aan leggers verschuldigd bedrag van:	Bedrag in Guldens		Posten	
	Inleg	Terugbetaling	Inleg	Terugbetaling
beneden f 100.000	9.928	4.602	82	21
f 100.000—, 500.000	222.426	265.239	2445	1183
„ 500.000—, 1.000.000	231.680	230.678	2286	1105
„ 1.000.000—, 2.000.000	630.579	452.450	5293	2562
„ 2.000.000—, 4.000.000	485.328	444.970	2902	1820
„ 4.000.000—, 7.000.000	683.436	794.415	6898	4933
boven „ 7.000.000	1.704.958	1.876.151	27550	15524
Totaal ..	3.968.335	4.068.505	47456	27148
Totaal Mei 1915	2.440.787	2.096.125	37497	21832
„ „ 1914	3.198.413	3.363.294	55549	30899
Mei	1916	1915	1914	
Uitgegeven nieuwe boekjes	3290	2544	3613	
Geheel afbetaalde boekjes..	2742	2177	2977	

Overzicht van inleg en terugbetaling bij de Rijks-postspaarbank.

APRIL	1916	1915	1914
Inlagen	f 4.763.365	f 4.740.015	f 7.001.624
Terugbetalingen ..	„ 7.533.077	„ 5.004.514	„ 7.903.737
Tegood der inleggers op ultimo	„ 190.204.627	„ 174.081.459	„ 183.903.412
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes op ultimo	„ 25.795.550	„ 24.273.650	„ 23.927.650
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven	6.646	6.733	9.156
Aantal geheel afbetaald	8.625	7.278	8.576
Aantal uitstaande op ultimo	1.703.434	1.674.428	1.666.112

De oorlogsgeruchten in het begin der maand hebben er zeker toe bijgedragen, dat over de geheele linie de terugbetaling den inleg heeft overtroffen.

ENGELSCH-STATISTIEK over Mei 1916.

	INVOER.		UITVOER.	
	Waarde Vermeerd. in duizend. p. st.	Waarde Verm. in % van p. st.	Waarde Vermeerd. in duizend. p. st.	Waarde Verm. in % van p. st.
Voedings- en genotmidd.	38.624	+ 28,6	2.626	+ 22,8
Grondstoffen	26.738	+ 2,1	6.033	+ 28,0
Fabrikaten	18.277	+ 20,6	37.112	+ 44,8
Andere goederen	175	- 31,1	1.254	+ 10,2
Wederuitvoer van ingevoerde goederen			11.000	+ 7,4
Totaal Mei 1916	83.814	+ 17,1	58.025	+ 32,3
Totaal Mei 1915	71.601		43.862	
Totaal Mei 1914	59.103		52.423	

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	10 Juni 1916	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff.	4 1/2 „ 1 „ '15	4 „ 23 „ '14
Bank (Vrsch. in R.C.	5 1/2 „ 19 Aug. '14	5 „ 23 „ '14
Bank of England..	5 „ 8 „ '14	3 „ 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.	5 „ 23 Dec. '14	4 „ 5 Febr. '14
Banque de France.	5 „ 20 Aug. '14	3 1/2 „ 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 „ 10 Apr. '15	4 „ 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 „ 27 Juli '14	5 „ 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 „ 10 „ '15	5 „ 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	4 1/2 „ 1 Mei '16	4 1/2 „ 6 „ '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 „ 2 Jan. '15	3 1/2 „ 19 „ '14
Bank van Italië ..	5 1/2 „ 9 Nov. '14	5 „ 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-5 „ 4 Febr. '15	—
Javasche Bank....	3 1/2 „ 1 Aug. '09	3 1/2 „ 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
9 Juni '16	2-1/8	2-1/2	4 9/16	3 3/4-4 3/8	—	3-1/4
5-9 „ '16	2-1/2	2-1/2	4 9/16	3 3/4-4 3/8	—	2 1/2-3 1/2
29 M.-3 J. '16	1 3/4-2 1/4	2-1/4	4 9/16	4-3/8	—	2 1/2-3
22-27 M. '16	1 3/4-2 1/4	2 1/4-3/4	4 9/16	4 1/4-5/8	—	2-1/2
7-12 Juni '15	3	3 1/4-1 1/2	2 7/8	—	—	1 7/8
8-13 Juni '14	2 7/8	2-3/4	2 3/8-3/4	2 3/8-3	2 3/4	1 3/4-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/10	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, de laagste en hoogste der week en de Zaterdagse noteeringen zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
5 Juni 1916 ..	11.45	44.42 1/2	40.70	2.40
6 „ 1916 ..	11.44 3/4	44.40	40.70	2.40
7 „ 1916 ..	11.44	44.40	40.65	2.39 3/4
8 „ 1916 ..	11.43 3/4	44.32 1/2	40.62 1/2	2.39 1/2
9 „ 1916 ..	11.41 1/2	44.20	40.55	2.39
10 „ 1916 ..	—	—	—	—
Laagste der week	11.40 3/4	44.15	40.50	2.38 3/4
Hoogste „ „	11.48	44.45	40.75	2.41
3 Juni 1916 ..	11.47 1/2	44.45	40.75	2.40 3/4
27 Mei 1916 ..	11.51	44.42 1/2	40.77 1/2	2.41 1/2
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
9 Juni 1916	45.52 1/2	30.75	71.85	71.85	98-1/2
Laagste d. w.	45.50	30.70	71.70	71.80	—
Hoogste „ „	45.85	31.10	72.15	72.40	—
3 Juni 1916	45.80	31.10	71.95	72.10	98-1/2
27 Mei 1916	46.20	31.10	71.90	72.10	98-1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselkoersen waren deze week alle zeer flauw en liepen circa 1/2 % terug. De daling voor Londen was reeds Maandag zeer sterk. De prijs liep echter in den middag van.

dien dag weder 2 à 3 cent op. De drie volgende dagen moest dit avans evenwel weder worden prijs gegeven en op den laatsten beursdag kwam de notering nog 2 cent lager te staan. De andere koersen daalden meer geleidelijk; het verlies was echter ten slotte voor alle ongeveer even groot.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
9 Juni 1916 ..	4.76.40	5.91 ³ / ₄	76 ¹ / ₈	41 ⁹ / ₁₆
Laagste d. week..	4.76.35	5.91	76 ¹ / ₈	41 ⁷ / ₁₆
Hoogste „ „ ..	4.76.50	5.91 ³ / ₄	76 ¹ / ₂	41 ⁹ / ₁₆
3 Juni 1916 ..	4.76.50	5.91 ¹ / ₂	77	41 ⁷ / ₁₆
27 Mei 1916 ..	4.76.35	5.93	76 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄	40 ⁹ / ₁₆

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings- eenheden	26 Mei 1916	2 Juni 1916	Week 3—9 Juni		9 Juni 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	30.22 ¹ / ₂	30.27	30.28	30.55	30.55
Madrid	Peset. p. £	23.90	23.78	22.85	23.50	23.45
Lissabon	d. p. escudo	34 ³ / ₈	34 ³ / ₈	34 ³ / ₈	34 ⁷ / ₈	34 ³ / ₈
Petrograd ..	R. p. £ 10	155 ¹ / ₂	156 ¹ / ₂	155 ¹ / ₄	157	156
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂
Calcutta ...	sh/d.p.rup.	1/4 ¹ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈
Singapore ..	id. p. \$	2/4 ⁷ / ₈	2/4 ⁷ / ₈	2/4 ³ / ₈	2/4 ⁷ / ₈	2/4 ³ / ₈
Yokohama ..	id. p. yen	2/1 ⁵ / ₁₀	2/1 ⁵ / ₁₀	2/1 ⁵ / ₁₀	2/1 ⁵ / ₁₀	2/1 ⁵ / ₁₀
Hongkong ..	id. p. \$	2/1 ⁷ / ₈	2/1 ³ / ₈	2/0 ⁷ / ₈	2/1 ³ / ₈	2/0 ⁷ / ₈
Shanghai ..	id. p. tael	3/0 ¹ / ₄	2/11 ³ / ₄	2/10 ⁷ / ₈	2/11 ¹ / ₈	2/10 ⁷ / ₈
Montreal....	\$ per £	4.77 ¹ / ₂	4.77 ¹ / ₂	4.77 ³ / ₈	4.77 ³ / ₄	4.77 ³ / ₄
B. Aires 90 d.	d.p.gd.pes.	49	48 ³ / ₈	48 ³ / ₈	48 ³ / ₈	48 ³ / ₈
Valparaiso „	d.p.pap.p.	8 ³ / ₄	8 ² / ₈	8 ¹ / ₁₀	8 ³ / ₈	8 ³ / ₈
Montevideo „	d.p.peso	53 ³ / ₈	53 ³ / ₁₆	53 ³ / ₁₆	53 ³ / ₁₆	53 ³ / ₁₆
R.d.Janeiro „	d.p.milr.	12 ⁷ / ₁₆	12 ⁷ / ₁₆	12 ⁷ / ₈	12 ¹⁵ / ₈	12 ³ / ₈

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 1—7 Juni 1916.

(In duizenden p.st.).

In.	Uit.
Baren	Continent .....
1252	130
Sovereigns	Koloniën .....
550	—
Vreemde munt	U. S. A. ....
—	5
Koloniën	Zuid-Amerika .....
50	—
Diversen	Baren en diversen....
—	209
Per saldo uitgevloed ..	Per saldo ingevloed ..
—	1508
1852	1852

ZILVER.

De daling der vorige week had zulk een omvang aangenomen, dat de Chineesche verkoopers tegen de sterk verlaagde prijzen niet meer bereid waren, nog meer ter markt te brengen. Dit tezamen met contramindekkingen voor Indische rekening, bracht in het begin der week een herstel van bijna 1 d. In de tweede helft der week kreeg de flauwe stemming weer de overhand en daalde de prijs tot zelfs 1 d. onder de slotnotering der vorige week.

De flauwe stemming wordt toegeschreven aan versmelting van Indische en Chineesche munten, toen de prijs 36 à 37 d. was, en aan zilververscheppingen uit Mexico, ondanks het verbod van uitvoer, dat in dit land bestaat. Intusschen verwacht de firma Sam. Montagu & Co., dat het Mexicaansche uitvoerverbod, in verband met de reeds in voorbereiding zijnde hervorming van het muntwezen, langen tijd en krachtiger zal worden gehandhaafd.

Notering te Londen.		te New York.	
10 Juni 1916.....	30 ¹ / ₄	63 ¹ / ₄	
3 „ 1916.....	31	64 ³ / ₄	
12 Juni 1915.....	23 ³ / ₈	49 ³ / ₈	
13 Juni 1914.....	26 ¹ / ₁₆	56 ³ / ₄	
20 Juli 1914.....	24 ¹⁵ / ₁₆	54 ¹ / ₈	

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 10 JUNI 1916.

Activa.

Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 23.765.294,11 ¹ / ₂ B.-bk. „ 677.455,35 Ag.sch. „ 15.391.189,04	f 39.833.938,50 ¹ / ₂
Papier o. h. Buitentl. in disconto	—	—
Idem eigen portef.	f 6.820.506,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	„ 6.820.506,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 25.427.537,92 ¹ / ₂ B.-bk. „ 3.980.434,84 Ag.sch. „ 42.449.829,53	f 71.857.802,29 ¹ / ₂
Op Effecten	f 68.957.902,29 ¹ / ₂	„ 71.857.802,29 ¹ / ₂
Op Goederen en Spec.	„ 2.899.900,—	„ 10.407.907,77 ¹ / ₂
Voorschotten a. h. Rijk.	—	„ 10.407.907,77 ¹ / ₂
Munten Muntmateriaal	—	—
Munt, Goud	f 70.448.795,—	—
Muntmat. Goud	„ 475.874.610,90	—
	f 546.323.405,90	—
Munt, Zilver, enz.	„ 6.715.175,82 ¹ / ₂	—
Muntmat. Zilver	„ —	„ 553.038.581,72 ¹ / ₂
Effecten	—	—
Bel. v. h. Res.fonds.	f 5.054.932,62 ¹ / ₂	—
id. van 1/8 v. h. kapit.	„ 3.923.970,75	„ 8.978.903,37 ¹ / ₂
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.400.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 51.195.617,78
	f 743.533.257,45 ¹ / ₂	—

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—	—
Reservefonds	„ 5.155.090,93 ¹ / ₂	—
Bankbiljetten in omloop	„ 642.004.965,—	—
Bankassigatiën in omloop	„ 3.093.842,87 ¹ / ₂	—
Rekening-Courant saldo's:	—	—
Van het Rijk	f —	—
Van anderen	„ 71.810.377,57 ¹ / ₂	„ 71.810.377,57 ¹ / ₂
Diverse rekeningen	„ 1.468.981,07	—
	f 743.533.257,45 ¹ / ₂	—
Beschikbaar metaalsaldo	f 408.829.995,30 ¹ / ₂	—
Op de basis van 1/8 metaaldekking	„ 285.448.158,21 ¹ / ₂	—
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 2.044.149.976,52 ¹ / ₂	—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	7.841.862,08 ¹ / ₂	—
Buitenlandsche wissels	—	1.060.026,—
Beleeningen	—	327.981,04
Goud	3.429.938,79	—
Zilver	767.840,03	—
Bankbiljetten	—	3.478.950,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	10.410.833,93 ¹ / ₂	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	3 Juni 1916	10 Juni 1916
Aan schatkistpromessen..	f 72.590.000,—	f 81.590.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 11.300.000,—	„ 19.400.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 67.126.000,—	„ 67.126.000,—
Aan zilverbons	„ 11.594.534,50	„ 12.977.394,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
10 Juni 1916	546.323	6.715	642.005	74.904
3 " 1916	542.893	5.947	645.484	64.648
27 Mei 1916	540.030	4.486	636.983	57.970
20 " 1916	538.286	2.304	635.156	54.470
13 " 1916*	535.804	1.925	644.037	46.453
6 " 1916*	532.877	1.797	664.373	98.044 ¹⁾
29 April 1916	529.896	1.873	681.864	76.688
22 " 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
15 " 1916	523.023	1.727	654.425	86.346
8 " 1916	520.251	1.940	656.732	76.671
1 " 1916	517.104	3.768	647.174	84.056
25 Maart 1916	510.546	4.659	588.443	108.222
18 " 1916	509.469	4.799	582.430	105.608
12 Juni 1915	322.030	2.511	481.823	47.830
13 Juni 1914	161.101	8.743	307.120	7.590
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 34.492.000,—.

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
10 Juni 1916	39.834	19.400	71.858	408.830	77
3 " 1916	31.992	11.300	72.186	405.991	77
27 Mei 1916	27.694	6.300	69.185	404.748	78
20 " 1916	29.644	7.300	70.584	401.893	78
13 " 1916*	30.859	8.000	78.817	398.116	77
6 " 1916*	101.267	79.000	90.295	381.418	70
29 April 1916	100.679	79.000	79.128	379.285	70
22 " 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
15 " 1916	95.662	74.000	74.018	375.835	71
8 " 1916	90.536	68.000	73.831	374.300	71
1 " 1916	92.601	71.000	72.458	373.931	71
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
18 " 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
12 Juni 1915	72.185	28.000	127.191	218.173	61
13 Juni 1914	66.490	11.500	58.816	43.793 ¹⁾	54
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{3}{8}$ metaaldekking.

²⁾ De $4\frac{1}{2}$ % Staatsleening 1916 werd van 1 tot 8 Mei nagenoeg volgestort.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
15 Apr. 1916	49.343	33.399	143.021	28.416
8 " 1916	44.048	34.252	141.790	31.134
1 " 1916	47.028	34.073	144.987	29.407
25 Mrt 1916	47.791	33.722	141.508	30.615
17 Apr. 1915	27.336	28.915	106.006	16.993
18 Apr. 1914	25.914	28.796	109.858	11.030
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
15 Apr. 1916	6.330	17.233	41.327	28.858	48.455	48
8 " 1916	6.353	17.151	47.831	27.902	43.715	45
1 " 1916	6.327	17.074	47.895	26.458	46.222	46
25 Mrt 1916	6.348	17.212	43.933	27.478	47.089	47
17 Apr. 1915	5.413	5.996	52.248	6.860	31.652	46
18 Apr. 1914	5.980	11.358	42.951	2.419	6.355 ²⁾	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van $\frac{2}{8}$ metaaldekking.

SURINAAMSCH BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
22 April 1916..	900	906	746	916	624
15 " 1916..	981	923	803	919	590
8 " 1916..	960	997	729	931	601
1 " 1916..	978	954	827	931	620
24 April 1915..	1.391	969	1.572	885	603
25 April 1914..	659	1.126	401	706	332
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 7 JUNI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 78.578.310	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion .... ,, 60.128.310.
£ 78.578.310	£ 78.578.310

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 42.187.454
Rest ..... ,, 3.160.276	Other securities ,, 63.601.721
Public deposits ,, 50.300.669	Notes ..... ,, 43.094.220
Other deposits ,, 82.286.419	Gold and silver coin ..... ,, 1.441.961
Seven-day and other bills.. ,, 24.992	£ 150.325.356
£ 150.325.356	£ 150.325.356

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
7 Juni 1916	61.570	35.484	119.887	28.500	85.680
31 Mei 1916	60.215	35.389	118.550	28.500	83.775
24 " 1916	60.032	34.743	117.526	28.500	83.775
17 " 1916	60.094	34.671	117.182	28.500	83.775
9 Juni 1915	59.385	33.153	45.689	28.500	9.586
10 Juni 1914	36.935	28.696	.....	.....	.....
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
7 Juni 1916	42.187	63.602	50.301	82.286	44.536	33 $\frac{1}{2}$
31 Mei 1916	38.187	72.653	53.534	82.858	43.276	31 $\frac{3}{4}$
24 " 1916	33.187	76.445	54.251	81.405	43.739	32 $\frac{1}{4}$
17 " 1916	33.187	79.879	60.645	78.583	43.873	31 $\frac{1}{2}$
9 Juni 1915	51.043	136.816	123.342	91.443	44.683	20 $\frac{3}{4}$
10 Juni 1914	11.047	38.656	16.999	41.678	26.690	45 $\frac{1}{2}$
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{3}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 7 JUNI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk.	2.499.900.000
davon Goldbestand	"	2.464.602.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	"	406.264.000
Noten anderer Banken	"	10.861.000
Wechsel	"	5.637.840.000
Lombardforderungen	"	13.273.000
Effekten	"	45.100.000
Sonstige Aktiva	"	339.833.000
Grundkapital	"	180.000.000
Reservefonds	"	85.471.000
Notenumlauf	"	6.697.034.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	"	1.756.625.000
Sonstige Passiva	"	233.941.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkingspercentage ¹⁾
7 Juni 1916	2.499.900	2.464.602	406.264	6.697.034	43
31 Mei 1916	2.499.663	2.464.403	553.073	6.737.650	45
23 „ 1916	2.503.032	2.463.392	527.547	6.443.316	47
15 „ 1916	2.502.216	2.462.791	683.630	6.536.244	49
7 Juni 1915	2.431.690	2.381.975	297.187	5.289.679	52
6 Juni 1914	1.650.117	1.325.387	63.491	1.909.765	90
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Juni 1916	5.637.840	1.756.625	1.640.200	364.600
31 Mei 1916	5.493.650	1.728.412	1.780.200	512.000
23 „ 1916	5.266.386	1.775.453	1.716.700	483.100
15 „ 1916	5.046.962	1.510.915	1.892.700	642.700
7 Juni 1915	4.202.738	1.437.907	999.000	267.000
6 Juni 1914	803.934	883.908	.....	.....
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver*	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
8 Juni 1916	4.745.245	350.032	688.180	399.165	1.495.226
2 „ 1916	4.739.234	352.336	701.340	442.148	1.513.782
25 Mei 1916	4.731.513	352.436	758.970	421.811	1.532.093
18 „ 1916	4.722.895	354.269	806.130	422.418	1.543.909
10 Juni 1915	3.919.626	375.235	789.235	258.362	2.337.498
11 Juni 1914	3.824.050	637.410	—	1.528.700	.....
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	—	1.541.080	.....

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. afd. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
8 Juni 1916	1.206.600	7.700.000	15.665.235	2.096.454	42.213
2 „ 1916	1.203.646	7.600.000	15.531.129	2.105.963	54.716
25 Mei 1916	1.211.840	7.500.000	15.434.971	2.109.144	105.706
18 „ 1916	1.218.552	7.400.000	15.445.556	1.995.536	106.035
10 Juni 1915	624.649	5.700.000	12.015.729	2.124.591	44.142
11 Juni 1914	764.600	.....	5.950.060	941.930	130.310
23 Juli 1914	769.400	.....	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed ijh buitenland	Zilver en pasmunt	Schatkistbiljetten	Circulatie
6 Juni 1916..	1.540	1.409	68	3.637	6.340
29 Mei 1916..	1.541	1.409	66	3.520	6.286
21 „ 1916..	1.630	1.315	62	3.572	6.261
14 „ 1916..	1.631	1.224	62	3.647	6.213
5 Juni 1915..	1.574	138	56	1.583	3.452
5 Juni 1914..	1.591	193	73	....	1.648
21 Juli 1914..	1.601	144	74	....	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor-schotten op Effecten	Andere voor-schotten	Rek. Courant Particulieren	Rek. Courant Staat
6 Juni 1916..	342	679	157	1.101	204
29 Mei 1916..	340	695	165	1.124	202
21 „ 1916..	340	704	171	1.041	262
14 „ 1916..	346	641	174	1.042	224
5 Juni 1915..	408	590	218	1.155	441
5 Juni 1914..	363	94	261	606	436
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1915 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitnl. saldi	Beleen. van buitnl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
30 Mei 1916	253.629	65.371	480.000	61.114	699.996	147.366
23 „ 1916	246.603	61.366	480.000	61.910	700.075	148.207
18 „ 1916	248.627	63.045	480.000	63.285	694.348	155.905
11 „ 1916	246.170	62.814	480.000	62.023	690.277	156.200
3 Juni 1915	75.182	9.438	240.000	23.642	254.567	93.661

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
5 Mei '16	306.597	10.259	67.947	460.357	10.267	68
28 Apr. '16	311.182	12.011	69.033	453.671	10.520	70
20 „ '16	316.140	9.505	66.304	452.640	11.581	71
14 „ '16	322.899	11.504	66.270	461.239	10.934	71
7 Mei '15	244.034	34.021	35.440	293.316	11.197	83

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Besit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
10 Juni 1916..	406.690	160.130	60.480	3.371.680
3 „ 1916..	412.740	163.330	61.070	3.400.030
27 Mei 1916..	422.450	162.220	61.810	3.396.590
20 „ 1916..	441.280	163.300	58.760	3.379.220
12 Juni 1915..	445.780	123.420	29.500	2.460.000
13 Juni 1914..	513.730 ¹⁾	—	1)	2.119.940
25 Juli 1914..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadclijk opvraagbaar	Op termijn	
10 Juni 1916..	31.520	3.308.940	172.730	53.450
3 „ 1916..	31.550	3.357.500	163.350	59.940
27 Mei 1916..	31.540	3.365.740	161.200	67.730
20 „ 1916..	31.630	3.363.950	164.720	84.460
12 Juni 1915..	37.940	2.387.630	137.060	185.800
13 Juni 1914..	41.120	2.058.670 ¹⁾	1)	47.190
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

¹⁾ Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 9 Juni 1916.

Ook zonder „stok achter de deur” blijft Nederland zijn plicht te kennen. Het resultaat van de inschrijving op de — trouwens zeer aantrekkelijke — Indische leening geeft namelijk reden tot voldoening, daar alleen door de preferente inschrijvingen hier te lande de leening reeds meer dan volteekend is. De gunstige zijde van dit groote bedrag bevoorrechte inschrijvingen is, dat nu van meet af aan de leening als goed geclasseerd beschouwd mag worden, hetgeen de stabiliteit van het toekomstig koerspeil slechts ten goede kan komen. Ook blijkt hieruit, dat de behoefte aan solide belegging hier werkelijk groot is. Ook voor de uitgifte der „Koninklijke” mag men een gunstig resultaat verwachten, temeer nu ook de deuren van de Engelsche geldmarkt voor deze emissie geopend worden.

Zoo groot is zelfs de oogenblikkelijke ruimte van de geldmarkt, dat deze belangrijke concurrentie van nieuwe waardepapieren van klasse A 1 niet eens de stemming voor oudere binnenlandsche beleggingsfondsen beïnvloed heeft, daar deze juist in de afgelopen week van een gunstige houding hebben blijk gegeven. Vooral Nederlandsche Staatsfondsen waren vast gestemd: 3½ pCt. obligatiën stegen zelfs 1½, Integralen 1½ pCt.

Minder bevredigend was het verloop voor buitenlandsche Staatspapieren, waarin de handel door het tijdelijk verstommen van de vredesgeruchten en het weer krachtig op leven van den strijd, tot een minimum werd gereduceerd. Alleen enkele Russische soorten bleven op hogere prijzen gezocht, wellicht, omdat men van zekere door den Russischen Minister van financiën te nemen maatregelen gunstige resultaten voor de schatkist verwacht. Evenals in andere oorlogvoerende landen tracht men namelijk van hoogerhand, door min of meer gewelddadige maatregelen de beschikbare geldmiddelen van het volk de richting van de staatskas op te dwingen. In Duitschland moet een verhooging van de belasting op de beursomzetten zulks doen; in Engeland een soort boete-heffing op inkomsten uit fondsen, die de schatkist in handen wenscht te krijgen; in Frankrijk een absoluut verbod om nieuwe fondsen van welken aard ook zonder toestemming van den Minister uit te geven (die deze toestemming slechts aan zich zelf verleent). In Rusland tracht men nu hetzelfde te verkrijgen door controle te gaan uitoefenen op de operaties der banken ten einde emissieën en beurstransacties, welke het beschikbare kapitaal van de schatkist verre houden, zooveel mogelijk tegen te gaan. Nimmer werd het parool „allen voor een” in

de financieele wereld noodgedwongen zóó in daden omgezet als thans het geval is. Ofschoon bij het steeds moeilijker worden om zich de noodige gelden ter voortzetting van den strijd te verschaffen deze zonderlinge maatregelen van regeeringsstandpunt bezien, wel tot zekere hoogte verklaarbaar zijn, wordt niettemin maar al te zeer uit het oog verloren, dat het moedwillig verlammen van het normaal bankiersbedrijf een zeker antagonisme van bepaalde zijde kweekt. En daar krachtige bankierssteun bij doorvoering van regeeringsfinanciering een bepaalde noodzakelijkheid is, zou een al te hard optreden wel eens een averechtsch gevolg kunnen hebben.

	3 Juni	7 Juni	9 Juni	Rijzing of daling
3½ % Ned. Werk. Schuld	82½	83¼	84	+ 1½
2½ % dito	63	63¼	64¾	+ 1¾
4 % Kursk Chark Az. 1888	58¼	63	63	+ 4¾
4 % Rusl. 1893 5de Em.	65	63	63½	— 1½
4 % China	68¼	69¼	72½	+ 4¼
5 % Japan Imp.	84¾	81¼	81¼	— 3¼
4½ % Japan	85½	90	90	+ 4½
5 % Argentinië 1905	70	69¾	71	+ 1
Nicaragua	68½	69¾	70	+ 1½
3½ % Uruguay	57½	55	55	— 2½

In de locale markt waren de zaken, ook wegens de op handen zijnde beurs-vacantiedagen, van geringen omvang, ofschoon het koerspeil over het algemeen wederom belangrijke stijgingen vertoont. Eerst tegen het einde van de week viel een neiging tot winstnemen te bespeuren, die in sommige gevallen met vrij aanzienlijke koersverliezen gepaard ging.

In den oliehoek b.v. stegen Koninklijke, waarvan ook de claims zeer begeerd waren, aanvankelijk van 506½ tot 535½, doch sloten 522½. Evenzoo konden Geconsolideerde, die eerst een prijswinst van ruim 10 pCt. konden boeken, — wijl de bevredigende bedrijfsuitkomsten van de Astra Romana tot een dividend-uitkeering van 25 pCt. aanleiding geven tegen 16½ pCt. het vorig jaar, — hun koersavans niet geheel behouden. Andere Rumeensche oliesoorten (Orions, Internationale Rumeensche) waren tot het eind toe vast gestemd, zoowel wegens de vaste olieprijsen in Rumenië als in verband met de bevredigende productiecijfers over de maand Mei.

Bankaandeelen waren wederom vast gestemd; Nederl. Indische Handelsbanken stegen zelfs 8¾ pCt.

Voor rubberfondsen was de stemming minder gedicteerd vast, daar de prijs van het product neiging tot verder dalen vertoont. Toch hadden geen koersverliezen van betekenis plaats en sluiten de meeste soorten per saldo zelfs hooger; zoo wonnen Oost-Java 11¾ pCt.; Zuid-Preanger 6 pCt. enz.

Nu de stroom van gunstige jaarverslagen voortduurt, houdt ook de willige stemming in de cultuurafdeeling aan, en werden naast de bekende soorten ook de minder courante aandelen: Fransch-Nederlandsche Koloniale, Sindanglaet etc. op aanmerkelijk hooger koerspeil gezocht.

In de mijnbouwafdeeling was het verloop zeer onregelmatig. Zonder bepaalde oorzaak maakte zich een vlag van willigte van deze fondsen meester, die echter spoedig had uitgewoed. Zoo klommen Redjang Lebongs een oogenblik sprongsgewijze van 144¾ tot 227½, doch vielen vervolgens tot 187, waardoor de koerswinst toch nog 42¼ pCt. bedraagt. Ook Ketahoens en Paleleh's genoten voorbijgaand belangstelling.

Het onwankelbaar vast blijven van de vrachtprijzen opent weer het vooruitzicht op een gunstig exploitatiejaar voor de scheepvaartmaatschappijen. De gelukkige bezitters van deze fondsen toonen dan ook niet de minste neiging om zich van hun waarden te ontdoen, waardoor de geringste vraag reeds groote koersrijzing veroorzaakt. Zoo stegen, nagenoeg zonder zaken, Nievelt Goudriaans 84 pCt.; Holland-Amerika-Lijn 23½ pCt.; Kon. Ned. Stoomboot 12¾ pCt.; Bothnia's 11½ pCt. Alleen in Koninklijke Booten en Holland-Amerika-Lijn hadden de zaken eenige betekenis.

Tabaksfondsen waren verwaarloosd, doch prijshoudend.

	3 Juni	7 Juni	9 Juni	Rijzing of daling
Koloniale Bank	141	143½	144	+ 3
Nederl. Ind. Handelsb.	206	209½	214¾	+ 8¾
Centrale Guano-fabr.	288½	310	319	+ 30½
Gouda Stearine Kaarsenf.	410	409½	400	— 10
Vorstenlanden	201¼	203¼	203½	+ 2¼
Fr. Ned. Kol. Cult. Mij.	412½	384*	384	+ 18½
Insulinde Cult.	122½	128½	128¾	+ 6¼
Linde & Teves	185	194	194	+ 9
Melattie	365	360	370	+ 5
Sindanglaet	313	325	324½	+ 11½
Guyana Goud	42	40	39½	— 2½

	3 Juni	7 Juni	9 Juni	Rijzing of daling.
Paleleh pref.	51 1/2	58 3/8	56 1/2	+ 5
Redjang Lebong	144 3/4	227 1/2	187	+42 3/4
Ketahoen pref.	24 1/8	32 1/2	30 3/4	+ 6 3/8
Geconsolideerde	231 1/2	242 1/2	240 1/2	+ 9
Intern. Rum.	81	82	83 1/4	+ 2 1/4
Koninklijke	506 1/2	535 1/2	522 1/2	+16
Orion.	71 1/8	73	76 1/2	+ 5 3/8
Deli Bat. Rubber	150	151 1/2	151 3/4	+ 1 3/4
Kali Telepak	155	157	157	+ 2
Nederl. Gutta Percha Mij. pref.	129	137	138	+ 9
Oost Java Rubber	222 1/4	228	234	+11 3/4
Sumatra Rubber.	145 1/2	152	148 1/2	+ 3
Zuid-Preanger	50 1/4	56 1/4	56 1/4	+ 6
Holl.-Am.-Lijn.	338	360	361 1/2	+23 1/2
Kon. Ned. Stoomb.	150 1/2	192 3/4	193 1/4	+12 3/4
Mij. Zeevaart	245 1/2	255	255	+ 9 1/2
Nievélt, Goudriaan.	646	725	730	+84
Oostzee	314	324	317	+ 3
Bothnia.	329 7/8	349 1/2	341	+11 1/8
Amsterdam-Deli	250	247	249 1/2	- 1/2
Deli-Mij.	522 1/2	522	527 1/2	+ 5
Rotterdam-Deli	251 1/2	244	249 3/4	- 1 3/4
Houth. Altius	120	123	123	+ 3
Bosch-Helm. Stoomtr. . .	11	14 7/8	18 3/8	+ 7 3/8
Noord-Zuid-Holl. Tr.	94 3/4	95 7/8	95 7/8	+ 1 1/8

* Ex. div.

In navolging van Wallstreet, waar de candidaatstelling voor het presidentschap schier de geheele beursaandacht in beslag nam, waren ook tien onzent de zaken in *Amerikaansche* fondsen van geenerlei betekenis. Een remmenden invloed op de speculatiezucht schijnt ook het geleidelijk duurder worden van het geld in Amerika uit te oefenen, een overigens zeer verklaarbaar verschijnsel, daar de Unie voor de geweldige expansie van handel, industrie en spoorwegverkeer groote bedragen van noode heeft en bovendien reeds anderhalf jaar lang haar beurs voor oorlogvoerende en neutrale landen openstelt.

Wel luiden de oogstberichten minder bevredigend (de wintertarwe zal slechts 494.654.000 bushels opleveren tegen 655.045.000 het vorig jaar, terwijl de voorjaarstarwe vermoedelijk slechts 246.000.000 zal opbrengen tegen 356.460.000 in 1915) doch, zooals bekend, hebben de spoorwegen méér dan hun handen vol met het vervoer van industrieele artikelen.

Naast enkele industrieele soorten (American Beet Sugar en Gulf States Steel) genoten dan ook sommige spoorwagshares hier belangstelling. O.a. verbeterden Norfolk & Western 5 1/2 pCt. De meeste belangstelling gold hier preferente Marine's, die op meer positieve berichten nopens een op handen zijnde reorganisatie, van 86 3/16 tot 92 5/8 pCt. konden verbeteren.

	3 Juni	7 Juni	9 Juni	Rijzing of daling.
Am. Beet Sugar	68 3/4	74 15/16	75	+ 6 1/4
Am. Hide & Leather	44 9/16	45	47	+ 2 7/16
Gulf States Steel	72 1/4	75 7/8	75 1/2	+ 3 1/4
U. S. Steel	79 1/16	79	79 9/16	+ 1/8
Anaconda	169 7/16	169	169 1/16	- 3/8
Atchison Top.	102 1/2	103 1/2	104 1/4	+ 1 3/4
Chic. Rock Isl. & Pac. Rr. per 2002	22	23 1/8	23	+ 1
Erie 1e pref.	52	51 15/16	52 7/8	+ 7/8
Illinois Central	99	102	102	+ 3
Norf. & Western.	122 1/2	128	128	+ 5 1/2
St. Louis & S. Francisco Dep. Certif.	66 1/8	67	67 1/8	+ 1
Union Pacific	136	136 1/2	136 3/16	+ 3/16
Int. Merc. Marine com. . .	22 3/16	23 1/8	23 9/16	+ 1 1/4
Int. Merc. Marine pref. . .	86 3/16	89 3/8	92 3/8	+ 6 3/16

Te Londen viel een opmerkelijk vaste stemming voor Consols waar te nemen; deze golden 57 1/2—58 1/8—61 pCt. Ook voor Japansche fondsen bestond tot hoogere prijzen vraag, hetgeen wegens de gunstige financieele gegevens (vermindering van de Staatsschuld, volstrekt zoowel als per hoofd der bevolking, toeneming van den buitenland-schen handel enz.) zeer verklaarbaar is. De slotstemming aan de Theems was zeer gunstig, zoowel wegens de stijging, die in het percentage van de dekking der obligo's bij de Bank van Engeland valt waar te nemen als naar aanleiding van de in vergelijking tot de (magere) voorgaande week méér dan verdubbelde verkoopen van schatkistwissels: £ 21.862.000 tegen £ 7.650.000.

Te Berlijn heerschte, ondanks zekere voordeelen, op het oorlogstooneel behaald, ter beurze een onaangename en terughoudende stemming, daar, indien de belasting op de omzetten ter beurze daadwerkelijk van 3/10 pr. mil. op 1 pCt. gebracht zou worden, dit den handel geheel en al zou verlammen. De indruk, dat deze maatregel niets anders beteekent dan een „vrij baan” maken voor nieuwe rijks-uitgiften (de thans gevoteerde Mk. 12 milliard zullen ditmaal, waarschijnlijk in navolging van Engeland, door de uitgifte van schatkistwissels gevonden moeten worden) is niet weg te redeneeren.

De geldmarkt was in de afgelopen week belangrijk ruimer en ook de Bankstaat, maar vooral de opgave der Darlehenskassen, toonen weer eenige ontspanning.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe was gedurende de afgelopen week over het algemeen weder zeer kalm en in de houding der markten is sedert ons vorig bericht weinig verandering gekomen. Groote verschepingen van Noord-Amerika en Canada, flinke aanvoeren in Engeland, algemeen gunstige oogstberichten, maar bovenal de zeer sterke daling der zeevrachten, hebben de kalme stemming in de hand gewerkt. De vracht van Noord-Amerika, die in Februari 18/- per quarter bereikte, is in het midden der afgelopen week gedaald tot 8/-, toen bevrachters zelfs slechts 7/6 wilden besteden. Van die verlaging komt 4/- voor rekening der laatste week en het behoeft geen verwondering te wekken, dat zulk een val tezamen met lagere prijzen aan de Amerikaansche markten en geringe vraag in Engeland, prijsverlaging tengevolge moest hebben.

Dit alles geldt echter in veel mindere mate voor Argentinië. De vrachten van dat land zijn minder sterk gedaald, daar het aanbod van stoomschepen van daar veel beperkt was dan van Noord-Amerika. Er heerscht aan de La Plata nog steeds gebrek aan scheepsruimte en de verschepingen waren dan ook deze week klein. Men berekent, dat nog 1 1/2 tot 2 miljoen ton tarwe uit Argentinië te vladen zijn en flinke verschepingen kunnen nu misschien spoedig worden verwacht, wanneer de reeders wegens de slechte Noord-Amerikaansche vrachtenmarkt weder meer aandacht aan de La Plata gaan wijden. De prijzen van tarwe in Argentinië hebben zich kunnen staande houden en zich zelfs eenigszins boven het zeer lage niveau van de vorige week kunnen herstellen.

In Noord-Amerika waren in het begin der week de markten flauw met verdere dalingen, zoodat de tarwe daar nu voluit 35 cts. per bushel lager noteerde dan in Februari, een verlaging van ruim 25 %. Het oogstbericht van 8 Juni van het Ministerie van Landbouw te Washington bracht echter het bericht, dat gedurende de maand Mei de vooruitzichten voor de wintertarwe nog sterk zijn verminderd en een prijsverhoging aan de Amerikaansche markten is hiervan het gevolg geweest. Door nieuwe dalingen op 10 en 12 Juni is deze verhoging echter weder geheel verloren gegaan. De totale opbrengst in Noord-Amerika van Winteren Zomertarwe wordt geschat op 30 % minder dan in 1915, zoodat slechts een overschot voor uitvoer wordt verwacht van 2,9 miljoen ton tegen 8,7 miljoen ton in 1915. Van deze ongunstige oogstresultaten wordt echter belangrijke invloed op de prijzen eerst met eenige maanden verwacht, daar de nog te verschepen hoeveelheid tarwe, vooral van Canada en de voorraden in Europa zoo groot zijn, dat voorloopig nog overvloed van tarwe te krijgen is. Van de Europeesche landen zijn slechts Frankrijk en Nederland (gedeeltelijk voor België) sterk kooper voor tarwe. Naar Italië worden in de naaste toekomst geen groote verschepingen verwacht, terwijl in Engeland de vraag niet groot is. In dat laatste land echter zijn de prijzen in de laatste dagen der week weder iets gestegen, ongetwijfeld tengevolge van het Amerikaansche oogst-rapport en bovendien door een kleine vrachtverhoging, die sedert den sterken val der vorige week reeds weder is ingetreden.

Maïs was in Europa flauw, eveneens wegens de verlaging der zeevrachten, maar bovendien door gebrek aan vraag tengevolge van den gunstigen stand der voedergewassen. Niettegenstaande kleine verschepingen en zeer beperkte aankosten van maïs in Engeland, was daar de markt weder lager, vooral voor parcels, en slechts weinig zaken kwamen tot stand. In Argentinië hebben de maïsprijzen zich met moeite kunnen staande houden, doch de laatste dagen is de stemming daar iets vaster wegens geruchten omtrent een door de Regeering vast te stellen minimumprijs, waaronder geen maïs zoude mogen worden verhandeld.

In Amerika was maïs vaster en de prijzen zijn daar niet onbelangrijk verbeterd, hetgeen trouwens in dezen tijd van het jaar een dikwijls voorkomend verschijnsel is.

Gerst. In dit artikel blijft de omzet steeds beperkt. De markt was over het algemeen zeer kalm met geleidelijke prijsverlagingen, doch ofschoon de verschepingen groter waren dan de vorige week, blijft gerst kwantitatief van te weinig beteekenis om grooten invloed op de algemeene prijzen van voedergranen uit te oefenen.

Haver. De verschepingen van haver waren van Noord-Amerika en Argentinië weder zeer belangrijk, doch zijn richtten zich weder voornamelijk naar Frankrijk en Italië voor rekening der regeeringen dier landen. Naar Engeland werd zelfs deze week in het geheel geen haver verladen. Toch was daar de markt flauw wegens gebrek aan vraag.

Markten in Nederland.

Van een markt in buitenlandsch graan kan in ons land steeds minder worden gesproken, nu in het vervolg behalve van tarwe en maïs, ook van de overige voedergranen en lijnkoeken de aanvoer vrijwel geheel door de Regeering zal geschieden. Het kost eenige moeite, met de zeer kleine in het land aanwezige voorraden voedergraan, die zich in handen van den handel en de verbruikers bevinden, de behoefte te dekken tot de Regeeringsdistributie een aanvang neemt. De prijzen van die zeer beperkte voorraden zijn dan ook bij iets grooteren omzet dan in de vorige week weder gestegen.

De tarwevoorraad der Regeering heeft weder een normaal niveau bereikt en het verbod om tarwebloem te malen is met ingang van 13 Juni ingetrokken.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires *)		
	Tarwe Juli	Maïs Juli	Haver Juli	Tarwe Juni	Maïs Juni	Lijnz. Juni
12 Juni 1916	103	70,50	39,25	7,30	4,00	11,20
6 „ 1916	105,75	70,50	40,—	7,10	4,00	10,80
12 Juni 1915	108 ^{7/8}	74 ^{3/8}	45 ^{1/4}	12,45	4,85	11,50
12 Juni 1914	83 ^{7/8}	70 ^{3/8}	39 ^{3/4}	9,10 ^{3/4}	5,50 ^{3/4}	13,25 ^{3/4}
20 Juli 1914	82 ^{1/2}	56 ^{3/8}	36 ^{1/2}	9,40 ^{3/4}	5,38 ^{3/4}	13,70 ^{3/4}

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 8 en 1 Juni.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	10 Juni		Soorten.	5 Juni	
	10 Juni	5 Juni		10 Juni	5 Juni
Tarwe	368	368	Haver 38 lb. white clipped	17,75	17,10
Rogge No. 2 Western ..	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata-zaad ..	nom.	nom.
Maïs La Plata Gerst 46 lb. feeding....	377	367	Lijnzaad La Plata	495,—	495,—

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	4-9 Juni 1916	Sedert 1 Jan. '16	4-9 Juni 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	59.919	641.517	—	6.745
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	45.269	363.238	—	—
Rogge	—	12.027	—	—
Boekweit	—	5.539	—	503
Maïs	12.915	158.664	4.862	62.297
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	—	46.697	—	—
Gerst	—	42.119	—	4.549
Haver	—	22.385	—	4.218
Lijnzaad	7.970	49.966	—	32.995
Lijnkoeken	—	80.500	220	4.385
Tarwemeel	205	3.671	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	—	1.036	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

In Engeland blijft de toon van de markt zeer vast en alle fabrieken worden geacht op volle capaciteit te werken. Er worden pogingen aangewend om den maximum-prijs voor haematiet ijzer te verhoogen, doch met het oog op de toenemende kosten van het ruwe materiaal is het niet waar-

schijnlijk, dat de autoriteiten hierin tegemoet zullen komen.

Duitschland. Half-officieel wordt bekend gemaakt, dat de Minister van Handel in samenwerking met de vertegenwoordigers van het Departement van Oorlog zijn onderzoek omtrent de prijs-politiek van het Stahlwerks-Verband voortzet en het is zeer goed mogelijk, dat dit syndicaat genoodzaakt zal zijn, zijn tegenwoordige prijslijst voor verschillende staalmaterialen te herzien en de noteeringen tot den vorigen standaard terug te brengen.

Overigens valt er niets belangrijks te vermelden.

Amerika. De productie van ruw-ijzer gedurende de maand Mei bedroeg 3.361.000 t. tegen 3.228.000 t. afgewerkt in April.

De vooruitzichten worden geacht, niet zoo gunstig te zijn als zulks het geval was gedurende den geheelen duur van den oorlog.

KOPER.

Statistiek van Henry R. Merton & Co. Ltd.

	31 Mei 1916.	15 Mei 1916.	30 Apr. 1916.	31 Mei.		
	ton	ton	ton	1915.	1914.	1913.
Voorraad in Engeland en in Frankrijk ..	6.562	6.533	7.223	22.742	18.618	23.904
Zeiland v. Chili	3.000	2.875	3.700	2.025	1.700	1.700
Id. van Australië	4.100	4.300	5.000	4.200	4.000	4.000
Totaal ..	13.662	13.708	15.923	28.967	24.318	29.604
Fijn Koper te Rotterdam	1.150	1.150	1.150	1.150	3.100	4.800
Id. te Hamburg	*2.867	*2.867	*2.867	*2.867	3.872	3.822
Id. te Bremen	*1.106	*1.106	*1.106	*1.106	1.080	1.961
Totaal ..	18.785	18.831	21.046	34.090	32.370	40.187
Prijs van Stan-daardKoper p.t.	£ 122.-/-	£ 143.-/-	£ 132.-/-	£ 79.2/6	£ 63.-/-	£ 68.-/-

* Als op 31 Juli 1914, sedert wanneer geen opgaven zijn ontvangen; thans waarschijnlijk nihil.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
9 Juni 1916..	nom.	123.10/-	188.-/-	31.15/-	71.-/-
2 „ -1916..	nom.	121.-/-	185.15/-	32.-/-	70.-/-
11 Juni 1915..	67/-	84.5/-	168.-/-	27.10/-	110.-/-
12 Juni 1914..	51 ^{2/2}	61.17/6	139.10/-	19.15/-	21.7/6
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Ter beurze van Londen trad in de afgelopen week de buitengewone schaarschte aan beschikbare kolen sterk op den voorgrond. De weigering van enkele mijnwerkers om met Pinksteren te werken maakte den toestand nog ernstiger.

Er was vraag naar belangrijke hoeveelheden huishoudkolen, doch de leveringen worden belemmerd door de overbelasting der spoorwegen.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“.)

Londen, 2 Juni 1916.

Terpentijn. Amerikaansch loco 42 s. 6 d.

Stookolie en vethoudende oliën. Geen officieele noteeringen wegens de hooge vrachten.

Alle overige noteeringen zijn onveranderd.

Liverpool, 1 Juni 1916.

Petroleumproducten gaan geregeld van de hand en Amerikaansche worden 11 d. tot 1 s. genoteerd. Geen Russische olie aan de markt.

Bakou, 1 Juni 1916.

De ruwe-oliemarkt blijft vast en de noteering staat op 48^{1/2}—49 kopeken per pud. De door het Gouvernement vastgestelde maximum-prijzen zijn nog niet in werking getreden.

New York, 1 Juni 1916.

Geraffineerd in kisten 11,50 c. per gallon.

Standard White in vaten 8,95 c. „ „

Credit Balances ..... 2,69 c. „ „

Pennsylvanian Crude \$ 2,60 per vat.

Philadelphia, 1 Juni 1916.

Standard White is genoteerd 8,95 c. per gallon.

KATOEN.

De berichten omtrent den nieuwen oogst duiden over 't algemeen op een groote uitbreiding van de beplante oppervlakte. Vooral Texas en Oklahoma geven in dit opzicht gunstige rapporten en spreken van resp. 15 tot 20 en 25 tot 30 % uitbreiding. Bij de andere staten wisselen deze cijfers af van 10 tot 15 %. Het weder is bijna overal ongunstig.

New York toonde gedurende de afgelopen week weder meer vastheid en eindigde 20 punten hooger; Liverpool bleef op hetzelfde niveau, waarschijnlijk doordat de vrachten iets goedkooper werden.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	9 Juni '16	2 Juni '16	26 Mei '16	9 Juni '15	9 Juni '14
New York	12,85 c	12,65 c	12,90 c	9,65 c	13,65 c
Liverpool	8,42 d	8,43 d	8,47 d	5,42 d	7,87 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15	Overeenkomstige perioden	
	tot 9 Juni '16	1914-'15	1913-'14
Ontvangsten Gulf-Havens..	4701	6875	6460
" Atlant.Havens	2474	3590	3990
Uitvoer naar Gr. Britannië	2424	3679	3336
" " 't Vasteland.	2275	3828	4994
" " Japan etc...	437	447	375

Voorraden in duizendtallen	9 Juni '16	9 Juni '15	9 Juni '14
Amerik. havens.....	970	950	421
Binnenland.....	565	556	219
New York	196	236	121
New Orleans	232	192	95
Liverpool	659	1725	972

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester dd. 31 Mei 1916.

In het begin van de week bleven verkoopers de overhand behouden en liep de markt nog iets verder terug; de laatste dagen is de stemming echter weer vaster en de noteeringen zijn per saldo nog 6 punten hooger dan een week geleden. In het Zuiden zijn nog groote voorraden ruwe katoen en men zal moeten afwachten, of houders de verleiding zullen kunnen weerstaan, deze tot de tegenwoordige hooge prijzen op te ruimen, vooral in verband met de gunstige berichten omtrent den nieuwen oogst. Het Landbouw-Bureau in Washington zal morgen het eerste maandrapport publiceren; dit wordt ongeveer op 81% getaxeed, hetgeen zeker gunstig zoude zijn. Intusschen neemt de voorraad in Liverpool steeds meer af en wordt vooral de keuze van geschikte kwaliteiten steeds moeilijker, zoodat de betere soorten heel duur worden. In Egyptische katoen zijn ook flinke zaken gedaan tot oplopende prijzen, terwijl speciaal de betere kwaliteiten door gebrek aan voorraad in prijs gestegen zijn. De berichten omtrent den nieuwen oogst blijven gunstig.

Amerikaansche garens blijven vast van toon, ofschoon de vraag wel wat is afgenomen. Doordat echter enkele groote contracten geplaatst zijn, is de markt vaster geworden, terwijl de spinners rekening moeten houden met de waarschijnlijkheid van een loonsverhoging van 10% en het toenemende verlies van productievermogen, doordat steeds meer werklieden aan de industrie worden onttrokken. Voor binnenlandsch gebruik wordt echter nog geregeld gekocht en vooral fijnere inslaggarens blijven goed gevraagd en vast in prijs. Grove inslaggarens worden minder gevraagd, en de spinners kunnen nu veel vroeger leveren dan eenige maanden geleden. Voor export is minder vraag; het Vasteland koopt slechts beperkte kwantiteiten, waarschijnlijk ook al door de hooge prijzen van Egyptische garens. Engelsch-Indië is geheel uit de markt en met de thans vigerende vraagprijzen zal men van daar voorloopig wel weinig vraag kunnen verwachten.

De Doekmarkt is zeer vast en verschillende wevers in Oost-Lancashire hebben gedurende de laatste weken hun positie belangrijk kunnen verbeteren. Fabrikanten onder vinden in hun bedrijf groote moeilijkheden op elk gebied, waardoor ook de productie groote schade ondervindt, zoodat bij een toenemende vraag de prijzen van manufacturen zeker zeer scherp zouden stijgen. Engelsch-Indië koopt meer

en heeft vooral in Dhooties nogal wat gedaan, terwijl ook Calcutta hogere prijzen voor Shirtings biedt. Madras en binnenlandsche markten zijn ook beter en voorraden vinden grif koopers. China is rustig, maar de kleine Oostersche markten blijven geregeld doorkopen en ook de berichten van de Engelsche koloniën luiden gunstiger.

WOL.

De veilingen te Londen zijn in zeer vaste stemming geëindigd. Nieuwe recordprijzen zijn bereikt, n.l. 45 d. voor Queensland scoured merinos en 29 d. voor Port-Philipp greasy merinos, terwijl voor fijne Nieuw-Zeeland crossbreds tot 24 d. voor greasy en 35 d. voor scoured is besteed. Russische koopers hebben groote zaken afgesloten.

Te Bradford heeft de willigte der Londensche verkooping en haar invloed doen gevoelen: de markt was zeer vast en de „topmakers" hebben bijgevolg hun prijzen belangrijk verhoogd.

De uitvoeren van La Plata van 1 October tot eind April waren als volgt:

Uit Argentinië naar:	1915/16	1914/15
Frankrijk	13.436	35.703
Spanje.....	6.353	5.152
Italië	30.992	37.667
Engeland	25.407	65.685
Vereen. Stat. v. N.-Amerika	106.640	83.598
Nederland	9.865	8.580
Andere landen	10.750	5.475

203.443 balen 241.860 balen

Uit Uruguay naar:	1915/16	1914/15
Frankrijk	729	598
Engeland	311	928
Italië	16.703	38.367
Vereen. Stat. v. N.-Amerika	7.478	14.277
Andere landen	8.155	9.444

33.376 balen 63.614 balen

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
9 Juni 1916	50	39	33	29	25 1/2
2 „ 1916	47 1/2	38 1/2	32 1/2	28 1/2	25
9 Juni 1915	37	31	29 1/2	27 1/2	25

SUIKER.

Ook gedurende de afgelopen week was aan onze Biet-suikermarkt voor ouden oogst weinig te doen. De waarde van Juni-levering kan op f 30 1/2 a f 31 aangenomen worden. Voor Oct./Dec.-levering konden weder grotere onzetten plaats hebben, echter tot verlaagde prijzen. De markt opende in het begin der week op f 27 5/8, liep terug tot f 27 1/4 en na opnieuw tot f 27 5/8 te zijn opgelopen, was het slot kalm op een waarde van f 27 1/4.

Het volgende officieele bericht werd bekend gemaakt:

„In verband met veelvuldige klachten over niet-levering van suiker, terwijl er genoeg voorraad in het land is en „er gegronde redenen zijn om prijsopdrijving en achterhouding aan te nemen, zal door den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel met kracht tegenover hen, die „zich daaraan schuldig maken, worden opgetreden. Reeds „is aan firma's, die voorraden consumptiesuiker geacht „mogen worden achter te houden, de vraag gericht deze „tegen grossiersprijzen beschikbaar te stellen, bij gebreke waar- „van onteigening zal volgen.”

In Duitschland en Oostenrijk zijn de gewenschte regens gevallen, die de aanplantingen van beetwortels zeer ten goede komen. De vooruitzichten voor den oogst blijven dan ook gunstig.

Java rapporteerde een kalme markt; de waarde van superieur kan op f 14 en die van No. 16 en hooger op f 12 5/8 aangenomen worden. Verkoopers zijn echter over het algemeen terughoudend. In oogst 1917 kwamen geen verdere afdoeningen tot stand, de speculatieve elementen op Java schijnen voorloopig voldoende gekocht te hebben.

Op Cuba bedroeg het aantal werkende fabrieken op 4 Juni 32 tegen 52 in het vorig jaar. De totale ontvangsten worden met 2.737.000 tons opgegeven tegen 2.203.000 tons in 1915.

De volgende vergelijkende exportcijfers zijn interessant:

	1916	1915	1914
Van Cuba naar U.K. van 1 Jan./18 Mei	304.264	164.461	173.886 tons
Van Cuba naar Frankrijk van 1 Jan./18 Mei	58.684	10.521	25.416 „
terwijl de exporten uit de Vereenigde Staten van geraffineerd van 1 Jan./24 Mei bedroegen	267.020	43.786	5.541 „

Hieruit blijkt, dat het surplus van den Cuba-oogst van dit jaar zoo goed als geheel gediscoteerd is door de grotere uitvoeren naar Europa.

Intusschen blijft de markt te New York zeer kalm gestemd en liep de notering voor Centrifugals verder terug tot 6.21 c.

Omtrent de Londensche markt valt nog steeds niets nieuws te vermelden. Onder beheer der Sugar-Commission blijven de prijzen zich handhaven, bij een vaste stemming.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Juni.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
9 Juni 1916....	f 31	47/1 1/2	21/-	30/6	6,21
2 „ 1916....	„ 30 3/8	47/1 1/2	21/6	30/6	6,40
9 Juni 1915....	„ 20 1/2	31/-	19/6	—	4,89
9 Juni 1914....	„ 11 5/8	18/-	—	—	3,29

In ons vorig nummer werd aan het hoofd der Amsterdamsche noteringen vermeld: „per Mei”; dit moet zijn per „Juni”.

RUBBER.

De stemming der rubbermarkt was in de vorige week zeer onzeker en bij de minste transacties vonden prijs-schommelingen plaats.

In het begin der week was de handel tamelijk levendig en Standaard Crepe werd tot 2 3/4 verhandeld, doch de vaste stemming bleef niet lang gehandhaafd en de prijzen liepen terug; de week sloot circa 1/2 d. per lb. lager dan in de voorafgaande week.

De prijs van hard cure fine Para bewoog zich bij uitzondering in tegenovergestelde richting; de stemming voor deze soort was prijshoudend en de prijzen liepen ca. 1/4 d. op. Slotnoteringen:

Prima Hevea Crepeloco/Juni 2/6 3/4	einde vorige week	2/7 1/4
„ „ „ Juli/Dec. 2/7 1/2	„ „	2/8
„ „ „ Jan/Mrt. 2/7	„ „	—
Primas smoked Sheets 1/4 d. daaronder	„ „	1/2 a 3/4 d. daaronder
Hard cure fine Para	2/8 3/4	2/8

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. DURING & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

De beperkende bepalingen, welke in het Buitenland worden toegepast, oefenden grooten invloed uit op de stemming en werd van het weinige dat werd aangeboden, slechts een klein gedeelte tot aanzienlijk lager prijzen verkocht. Ook voor N.O.T. koffie bestond minder attentie.

Noteringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
8 Juni 1916	151.000	6400	492.000	7400	12 3/8
3 „ 1916	138.000	6750	497.000	7600	12 5/16
8 Juni 1915	302.000	4775	398.000	5750	12 3/8
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
8 Juni 1916 ..	22.000	3.169.000	57.000	11.244.000
8 Juni 1915 ..	30.000	3.228.000	18.000	9.230.000

Statistiek der firma G. DURING & Zoon.

Zichtbare voorraad op 31 Mei, in duizenden balen.

	1916	1915	1914	1913	1912
Voorraad in Europa ..	3.597	4.471	8.102	6.680	6.463
Stoomend n. Europa					
{ Brazilië ..	859	776	234	224	216
{ Oost-Indië.	152	40	8	9	9
{ Ver. Staten	—	14	9	15	4
	4.608	5.301	8.353	6.908	6.692
Voorraad Ver. Staten	2.106	1.817	1.695	2.005	2.236
Stoomend naar Ver. Staten					
{ Brazilië ..	411	357	345	173	257
{ Oost-Indië.	—	8	16	30	48
{ Europa ..	—	—	—	—	70
	7.125	7.483	10.409	9.116	9.303
Voorraad in Rio	128	356	191	130	285
„ „ Santos..	581	394	963	1.274	1.783
„ „ Bahia ..	40	24	53	45	19
Totaal.....	7.874	8.257	11.616	10.565	11.390
Op 30 April	8.487	9.023	12.124	11.047	11.813
	1915	1914	1913	1912	1911
Op 1 Juli	7.538	11.289	10.275	10.965	11.085

TABAK.

(Uit het Maandbericht der firma P. Meerkamp van Embden & Zn.)

De afgelopen maand stond in het teeken der Java, want in drie weken kwamen, behalve 25.000 colli Amerikaansche tabak, circa 90.000 pakken Java ten verkoop.

Wie echter gemeend heeft dat thans gelegenheid bestaan zou wat billijker in te koop, is bedrogen uitgekomen, want de markt bleef onveranderd vast.

Was men den laatsten tijd daaraan gewoon geraakt, dat de stemming niet alléén willig bleef, doch dat de prijzen feitelijk in iedere inschrijving nog stegen, het scheen toch wel of in de Rotterdamsche inschrijving van 25 Mei de grens bereikt was.

Dit slaat vooral op de bladtabak en het verschijnsel doet zich dan ook voor dat bijv. Bezoekieblad, hangkrossok en krossok opgenomen worden tot prijzen, die nog slechts zeer weinig uiteenloopen.

Ook in deze inschrijvingen werden groote posten direct door fabrikanten gekocht.

Over den uitval is niet veel meer te zeggen; deze bleef voor alle districten, nagenoeg zonder uitzondering, buitengewoon goed.

Tot nu toe zijn van dezen oogst verkocht circa 400.000 pakken tegen circa 208.000 pakken verleden jaar terzelfder tijd.

Van Sumatra werden twee inschrijvingen in Amsterdam gehouden en wel op 5 Mei van 17.962 pakken en op 12 Mei van 16.845 pakken.

Ook hier bleef de uitval zeer gunstig en in beide inschrijvingen kwamen weder eenige prachtpartijen voor, welke dan ook hoog betaald werden. In verhouding zijn ook hier de mindere partijen verreweg het meest in prijs gestegen, en men kan wel zeggen, dat prijzen onder 100 cents, zelfs voor de minste sorteeringen, voor het oogeblik tot het verleden behooren. Verschillende maatschappijen meenden van deze stemming te moeten profiteeren om hetzij het restant hunner oogsten, hetzij hun partijen top- en middenblad thans te realiseren; op deze wijze kwamen niet minder dan ca. 25.000 pakken ondershands tot afdoening.

In het geheel zijn thans van dezen oogst verkocht 121.406 pakken tot circa 213 cents, tegen 98.334 pakken tot 135 cents tot 1 Juni verleden jaar.

Bij de Borneo kwamen eenige zeer goedsortige rijpe partijen kwaliteitstabak voor, welke dan ook niettegenstaande de bezwarende verkoopconditiën (dat de eindstemming der tabak niet een der met Engeland in oorlog zijnde landen mocht zijn) flinke prijzen oprachten.

In Amsterdam werden bovendien nog onder groote belangstelling verkocht 6993 balen Braziel, 16.461 balen Domingo, 1383 seroenen Havana, 710 kisten Seedleaf, 207 balen Columbia en 150 balen Paraguay.

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Deze week waren er offerten in de markt van:

„Harrison” fijnste soort ..... ad f 96,—,
 „Harlem” goede IIIe „ ..... „ „ 89,—,
 „Knickerbocker” goede IIIe soort. „ „ 88,—,
 alle c. i. f. Rotterdam inclusief molest, betaling na behouden aankomst hier.

Naar Amerika geseinde biedingen van f 92,— voor „Harrison” en f 85,— voor „Harlem” had men geweigerd.

Oleo-Stearine, loco Noord-Amerikaansche werd ad f 90,— gedaan.

Premier-Jus. De offerten in Zuid-Amerikaansche Jus luiden: f 81,— voor Ie en f 78,— voor IIe soort, en wel: c.i.f. R'dam exclusief molest, betaling tegen vertoon van documenten.

Biedingen hiervoor van f 82,— (Ie soort) inclusief molest zouden waarschijnlijk wel tot zaken leiden.

Neutrallard. De notering is 14 \$cents pr. Amerik. lb. f.o.b. New York.

Katoenzaad-Olie. Ook deze week zonder offerten.

COPRA.

De markt voor dit artikel was deze week wederom nominaal lager en sluit met koopers voor Java f.m.s, tot f 38 1/4. De omzetten blijven zeer gering.

Ceylon cif. Londen £ 33.15,— en cif. Marseille £ 37.15,— verkoopers.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

10 Juni 1916.....	f 38 1/4
3 „ 1916.....	„ 38 3/8
10 Juni 1915 f 81 1/4 N.O.T. vrij en f 29.— N.O.T.	
10 Juni 1914.....	f 28 1/4
20-25 Juli 1914.....	„ 28 3/4

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

10 Juni 1916. Vrachten van Noord-Amerika naar de Ententelanden waren lager, tengevolge van ruimer aanbod van scheepsruimte. Van Zuid-Amerika naar Engeland bleven de vrachten onveranderd; verwacht wordt, dat van regeeringswege maatregelen genomen zullen worden om deze vrachten meer in overeenstemming te brengen met die in Noord-Amerika. Er was veel vraag naar ruimte voor kolen, waardoor de vrachten opliepen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
4/10 Juni 1916	—	—	f 17.—	9/2	—	162/6
29 Mei/3 Juni '16	—	—	„ 18.50	12/-	—	162/6
7/12 Juni 1915	—	—	9/-	7/10 1/2	57/6	58/-
8/13 Juni 1914	1/1 1/2	6/3	2/-	2/-	13/6	13/6
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
4/10 Juni 1916.....	—	—	—	—
29 Mei/3 Juni 1916....	—	—	—	—
7/12 Juni 1915.....	—	—	—	230/-
8/13 Juni 1914.....	f 12,—	26/-	70/-	72/6
Juli 1914.....	„ 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
4/10 Juni 1916.....	19/-	19/-	—	—
29 Mei/3 Juni 1916....	18/9	19/-	—	—
7/12 Juni 1915.....	11/1 1/2	15/-	—	—
8/13 Juni 1914.....	4/4 1/2	5/1 1/2	6/3	8/7 1/2
Juli 1914.....	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
4/10 Juni 1916	fr 34,—	79/7	—	47/6	f 6,50	—
29 Mei/3 Juni '16	„ 34,—	73/9	100/-	—	„ 6,50	—
7/12 Juni 1915	„ 15,—	21/-	20/6	24/6	„ 6,—	—
8/13 Juni 1914	„ 7,—	6/9	7/-	13/3	3/1	5/-
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
4/10 Juni 1916.....	118/-	—	165/-	—
29 Mei/3 Juni 1916....	—	—	—	—
7/12 Juni 1915.....	62/-	—	—	80/-
8/13 Juni 1914.....	15/-	—	20/-	18/-
Juli 1914.....	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

ADVERTENTIËN

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieuren
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN

Telegram-Adres: „VANUDEN”

VAN RIJN & CO

UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
VAN DE UTRECHTSCH

FIJNE TAFELMOSTERD

Boll & Dunlop's Distilleerderij, Rotterdam

OPGERICHT ANNO 1821

Agenten, de Heeren: JACOBSON, VAN DEN BERG & Co., Semarang,

Soerabaya, Batavia, Cheribon

VAN NIE & Co., Medan, Deli

HESTERMAN & Co., Menado

NICHOLAS RATH & Co., New York

De Erven de Wed. J. van Nelle

ROTTERDAM

Tabaks- en Sigarenfabrieken
Koffiebranderij - Theehandel

Accountantskantoor

James Polak

(Lid Ned. Acc. Verg.)

LEUVEHAVEN 14

ROTTERDAM.

MAANDSTAAT OP 31 MEI 1916
VAN
DE WISSEL- EN EFFECTENBANK
TE ROTTERDAM.

Aandeelhouders voor 90 % deelneming 2e Serie	f 1.350.000,—	Kapitaal	f 2.500.000,—
Kas, Wissels en Coupons	" 8.686.526,47	Vehnootsch. Deposito in Effecten ..	Als waarborg f 773.875,— voor 90 % v/ Aandeelhouders 2e Serie ..
Eigen Fondsen	" 440.762,28	Vennootsch. Deposito in Geld	" 576.125,—
Effecten van Aandeelhouders	" 773.875,—	Reserverekening	" 1.350.000,—
Deelneming in Syndicaten	" 87.943,36	Reserve voor te verstrekken Pensioenen en Ziekengelden	" 378.871,55
Prolongatiën en beleeningen gegeven ..	" 1.108.800,—	Fonds voor Pensioenen en Ziekengelden ..	" 92.581,17
Saldo's Bankiers	" 929.334,73 1/2	Debitorekening	" 26.249,—
id. voor geaccepteerd	" 394.055,05	Saldo's Bankiers	" 5.880.240,93 1/2
Voorschotten op Onderpand of Borgtocht id. op Consignaties	" 2.152.265,— 1/2	Traits geaccepteerd	" 273.332,15
Debiteuren in Rekening-Courant	" 29.776,05	Crediteuren in Rekening-Courant	" 423.831,10
Gebouwen en Safe-Deposit	" 1.071.796,38 1/2		" 6.652.221,18
Deelneming in het Zieken- en Pensioen-fonds Twentsche Bankvereniging c.s.	" 433.362,58		
	" 118.830,17		
	f 17.577.327,08 1/2		f 17.577.327,08 1/2

DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING

B. W. BLIJDENSTEIN & Co.

AMSTERDAM, LONDEN, ENSCHEDE, ALMELO.

MAANDSTAAT VAN DE KANTOREN AMSTERDAM.

	31 Mei 1916		31 Mei 1915	
	f		f	
DEBET.				
Kapitaal en Reserven te Londen	f 5.906.250,—		f 6.617.187,50	
Fondsen voor rekg. onzer Twentsche kantoren gedeponerd te Londen	" 740.000,—		" 1.177.000,—	
Fondsen in Commanditair en Leen-Depôt, gedeponerd te Rotterdam	" 549.000,—		" 354.600,—	
Aandeelen Wissel- en Effectenbank f 999.000,— (1915 f 519.000,—) waarop in geld gestort	" 567.000,—		" 274.200,—	
Fondsen in Commanditair en Leen-Depôt, gedeponerd te Amsterdam ..		f 7.762.250,—		f 8.422.987,50
Kassa, Wissels en Coupons		" 24.868.050,—		" 24.586.150,—
Nederl. Schatkistprom., -biljetten, 5 % Staatsleening en 4 1/2 % Staatsleening		" 9.196.650,04		" 19.301.652,76 1/2
Saldo's bij Bankiers		" 34.437.119,08		" 5.972.731,11
Prolongatiën gegeven		" 8.350.599,78		" 4.253.652,92 1/2
Syndicaten en Eigen Fondsen		" 4.556.185,—		" 12.266.295,—
Credietvereniging	f 19.979.499,79 1/2	" 2.030.815,42 1/2	f 20.283.611,80	" 2.754.032,80 1/2
af: loopende promessen	" 380.000,—		" 3.335.000,—	
Voorschotten t/Onderp. of borgtocht en Saldo's Rekg. Crt.		" 19.599.499,79 1/2		" 16.948.611,80
Voorschotten op Consignatiën		" 9.339.932,61 1/2		" 15.930.760,99
Gebouwen en Safe Deposit		" 1.591.899,75		" 1.863.250,06
		" 974.818,40		" 1.011.387,77
Totaal		f 122.707.819,88 1/2		f 113.311.512,72 1/2
CREDIT.				
Kapitaal	f 12.242.000,—		f 11.993.500,—	
" Credietvereniging	" 2.250.597,50		" 2.150.792,50	
Reserven	" 4.652.548,71		" 4.508.992,48	
" Credietvereniging	" 2.285.573,84		" 2.112.311,57	
Zieken- en Pensioenfondsen		f 21.430.720,05		f 20.765.596,55
Fondsen in Leen-Depôt		" 186.079,78		" 160.707,18
Deposito's		" 24.077.850,—		" 23.601.550,—
" op prolongatie		" 15.061.635,63 1/2		" 13.205.242,37 1/2
Saldo te ontvangen en te leveren Fondsen		" 2.996.700,—		" 10.482.450,—
Saldo's Rekeningen-Courant		" 510.005,28		" 98.209,14
" " " " Credietverg		" 38.066.926,36		" 25.022.276,42 1/2
Saldo Rekeningen met de Bijkantoren ..		" 5.246.349,09		" 2.543.681,50 1/2
On Call Money genomen		" 2.238.812,— 1/2		" 2.758.671,84 1/2
Kassiers-Rekeningen		" 1.300.000,—		" —,—
Te betalen Wissels		" —,—		" —,—
Diverse Rekeningen		" 10.645.482,31		" 13.743.134,68 1/2
		" 947.259,37 1/2		" 929.993,02
Totaal		f 122.707.819,88 1/2		f 113.311.512,72 1/2